

SISÄLTÖ

Perustiedot

Tavoitteet

- Maakuntataso
- Peruskuntataso
- Järjestötaso
- Yksilötaso

Hankkeessa kehitetyt toimintamallit

- Maakunnallinen järjestöystävällisen kunnan toimintamallin luominen ja kuvaaminen
- Pilottimallit eri kokoisten kuntien järjestöystävällisen kunnan toimintatapojen suunnittelusta, kirjaamisesta ja käyttöönotosta
- Sote-järjestöjen hyte-toiminnan näkyväksi tekeminen yhteisen kuvaamisen toimintamallilla
- Maakunnallisen sote-järjestöjen neuvottelukunnan perustaminen

Hankkeen vuosittainen toiminta ja tilastot

- Syksy 2017
- Vuosi 2018
- Vuosi 2019
- Vuosi 2020

Seuranta- ja arviointitiedon kerääminen ja hyödyntäminen

- työntekijöiltä
- vapaaehtoisilta
- kohderyhmältä
- yhteistyökumppaneilta

Hankkeen tulokset ja tuotokset

- Työntekijöiden näkemykset tuloksista
- Kohderyhmien näkemykset tuloksista
- Yhteistyökumppaneiden näkemykset tuloksista
- Käytännön tulokset suhteessa tavoitteisiin

Kohderyhmien tavoittaminen, mitkä tekijät vaikuttivat?

Tavoitteiden saavuttaminen, mitkä tekijät vaikuttivat?

Mitä hankkeen aikana opittiin?

Toiminnan vakiinnuttaminen hankkeen jälkeen

- Kiinnittyminen Tulevaisuuden sote-keskusohjelmaan/sote-valmisteluun
- Kunta-järjestö-yhteistyön kehittäminen
- Sote-järjestöjen keskinäinen vaikuttamisyhteistyö
- Järjestöjen rooli asiakkaan äänenä vahvistajana

PERUSTIEDOT

Hallinnoiva järjestö

Varsinais-Suomen Muistiyhdistys ry

Osaprojektit

Turun Kaupunkilähetys ry

Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry

Henkilöresurssi:

vuosittain vaihdellen 2,05- 2,5 henkilötyövuotta

Rahoittaja

Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus STEA Veikkauksen tuotoilla
osa Järjestö 2.0, järjestöt mukana muutoksessa avustusohjelmaa

TAVOITTEET

MAAKUNTATASO: Järjestöjen vahvistunut rooli tärkeänä osana maakuntaa ja sote - palvelujärjestelmää Varsinais-Suomessa

- Alatavoitteet 2017- alkuvuosi 2019: Sotejärjestöjen vaikuttaja- ja asiantuntija-asemaa ja osallisuutta on vahvistettu ja toimintaedellytyksiä on parannettu maakunnassa sekä haavoittuvassa asemassa olevien kansalaisten tarpeet on huomioitu palveluiden järjestämisessä

- Alatavoitteet 2019: Sotejärjestöjen viesti kuuluu sote-palveluiden valmistelutyössä ja valmistelijoiden kanssa on hyvä vuorovaikutus. Sote-järjestöjen toimintaa on tehty näkyväksi ja käytössä on tietoa järjestöjen toiminnan vaikuttavuudesta. Järjestöt ovat mukana palveluiden suunnittelussa ja kehittämisessä. Hyte-toiminnan yleishyödyllinen luonne on tehty näkyväksi, ei kilpailutettavaa toimintaa. Vaikutettu siihen, että järjestöt ovat mukana tulevan sote-alueen rakenteissa.

- Alatavoitteet 2020: Sote-järjestöillä maakunnassa vaikuttaja- ja asiantuntija-asema. Niiden toimintaedellytykset on tiedostettu ja vahvistettu. Järjestöjen toiminta huomioidaan julkisessa palveluohjauksessa ja erityistä tukea tarvitsevien kansalaisten tarpeet huomioidaan palveluiden järjestämisessä.

PERUSKUNTATASO: Kansalaisjärjestötoiminnan turvatut toimintaedellytykset kuntatasolla

- Alatavoitteet 2017-alkuvuosi 2019: Järjestöjen kuntakumppanuuksien yhteistyötahot on selkiytetty kunnissa sote-uudistuksen jälkeen ja kuntien budjeteissa on huomioitu sosiaali- ja terveysjärjestöjen kansalaisjärjestötoiminnan edellytykset myös sote-uudistuksen jälkeen.

- Alatavoitteet 2019 alatavoitteet: Järjestöjen kuntakumppanuuksien yhteistyötahot on selkiytetty kunnissa uuden sote-muutoksen valmistelun aikana ja kuntien budjeteissa on huomioitu sosiaali- ja terveysjärjestöjen kansalaisjärjestötoiminnan edellytykset uuden sote-valmistelun aikana.

- Alatavoitteet 2020: Järjestöjen kuntakumppanuuksien yhteistyötahot on selkiytetty kunnissa ja käytössä on yhdessä kehitettyjä yhteistyön malleja. Kuntien budjeteissa on huomioitu sosiaali- ja terveysjärjestöjen kansalaisjärjestötoiminnan edellytykset sote-muutoksen valmistelun aikana.

JÄRJESTÖTASO: 2017-2019: Varsinais-Suomen sosiaali- ja terveysalan järjestöjen lisääntynyt yhteistyö ja muutosvalmius, 2020: Sote-järjestöjen yhteinen osaava vaikuttamisyhteistyö ja suunnitelma entistä koordinoidummalle sotejärjestöjen vaikuttamisyhteenliittymälle /yhteenliittymille Varsinais- Suomessa.

- Alatavoitteet 2017-alkuvuosi 2019: Järjestöillä on tarvittava tieto maakuntamuutoksen vaikutuksista toimintaan ja kyky tuoda esiin toimintansa vaikuttavuutta ja laajuutta. Järjestöillä on mahdollisuus ja kyky luoda konsortioita (yhteenliittymiä, tarkoituksena yhteisten etujen ajaminen) ja vaikuttavuusketjuja.

- 2019 alatavoitteet: Sote-järjestöillä on tarvittava tieto tulevien sote-muutosten vaikutuksesta omaan toimintaan sekä tarvittava tieto ja taito tunnistaa ja nostaa esiin järjestöjen toiminnan hyte-vaikutuksia. Yhteisissä keskustelufoorumeissa syntyy sote-järjestöjen vahva yhteinen visio vaikutettavista asioista ja tavoiteltavasta tulevaisuudesta. Vaikuttamisyhteenliittymien luominen ja suunnittelu on tehty koordinoidusti, mutta riittävän laajassa yhteistyössä.

- Alatavoitteet 2020 alatavoitteet: Järjestöt osaavat nostaa esiin toimintansa hyte-vaikutuksia. Tieto tulevien sote-muutosten vaikutuksista sekä yhteinen visio vaikutettavista asioista ja tavoiteltavasta tulevaisuudesta. Vaikuttamis-yhteenliittymien suunnittelu on tehty koordinoidusti laajassa yhteistyössä

YKSILÖTASO: Järjestöjen vahvistunut rooli kansalaisten äänenä ja erityistä apua tai tukea tarvitsevien palvelunkäyttäjien rinnalla.

- Alatavoitteet 2017-alkuvuosi 2019: Tukea tarvitsevat palvelunkäyttäjät on huomioitu julkisessa palveluohjauksessa ja järjestöjen merkitys tukijana on osoitettu. Järjestöillä on toimivia käytäntöjä kerätä ja hyödyntää asiakaskokemusta sekä vakiintunut rooli asiakaskokemustiedon tuottajana palvelujen kehittämisessä.

- Alatavoitteet 2019: Tukea tarvitsevat palvelunkäyttäjät on huomioitu julkisessa palveluohjauksessa ja järjestöjen merkitys tukijana on osoitettu. Järjestöillä on toimivia käytäntöjä kerätä ja hyödyntää asiakaskokemusta ja vakiintunut rooli asiakaskokemustiedon tuottajana palvelujen kehittämisessä. Julkisessa palveluohjauksessa osataan hyödyntää sote-järjestöjen ennaltaehkäisevää roolia terveyden- ja hyvinvoinnin edistämässä

- Alatavoitteet 2020: Tukea tarvitsevat palvelunkäyttäjät on huomioitu julkisessa palveluohjauksessa ja järjestöt tukijana ja hyte-toimijana on tunnistettu. Järjestöillä on toimivia käytäntöjä hyödyntää asiakaskokemusta sekä vakiintunut rooli asiakaskokemustiedon tuottajana palvelujen kehittämisessä.

HANKKEESSA KEHITETYT TOIMINTAMALLIT

Maakunnallinen järjestöystävällisen kunnan toimintamallin luominen ja kuvaaminen

Varsinais-Suomessa on 27 kuntaa, joissa on jokaisessa omanlaisensa käytännöt järjestöyhteistyössä. Monessa kunnassa yhteistyön muodot perustuvat yksittäisten viranhaltijoiden tai lautakuntien kokemukseen ja toimintatapoihin. Järjestöyhteistyöhön liittyvät toimintatavat, kriteerit tai strateginen suunnittelu ei ole läheskään joka kunnassa kuvattua, raportoitua tai selvästi kenenkään vastuulla. Kuntien keskinäinen yhteistyö järjestöasioissa on hankalaa erilaisten toimintatapojen vuoksi. Sekä kuntien että järjestöjen edustajat toivoivat yhteistä mallia, jolla

kehittää sekä yksittäisen kunnan järjestöyhteistyötä että helpottaa kuntien keskinäistä yhteistyötä asiassa esim. seutukunnallisesti. Selvä yhteistyön malli helpottaa myös järjestöjä löytämään kuntakumppanuuksia ja mahdollistaa suunnitelmallisen ja tavoitteellisen yhteistyön.

Toimintamallissa luotiin ja kuvattiin Varsinais-Suomessa tehdyn maakunnallisen järjestöystävällisen kunnan toimintamalli yhteistyössä toiminta-alueen sote-järjestöjen ja kuntien hytekoordinaattorien kanssa. Kuvauksessa löytyy yhdeksän kohdan tarkistuslista, sekä tarkemmat sisällölliset avaukset kustakin kohdasta. Toimintamalli on osa virallista Varsinais-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämissuunnitelmaa, jonka sisällöt ovat myös osa Tulevaisuuden sote-keskusohjelmaa ja rakennerahoitus-hanketta.

Toimintamallin luomisen kuvaus:

<https://innokyla.fi/fi/toimintamalli/jarjestoystavallisen-kunnan-toimintamallin-luominen-ja-kuvaaminen>

Varsinainen toimintamalli:

https://innokyla.fi/sites/default/files/2020-11/JA%CC%88RJESTO%CC%88YSTA%CC%88VA%CC%88LLINEN%20KUNTA_0.pdf

Pilottimallit eri kokoisten kuntien järjestöystävällisen kunnan toimintatapojen suunnittelusta, kirjaamisesta ja käyttöönnotosta

Malleissa on kuvattu kolmen eri kokoisen kunnan mahdollisuuksia tarkastella, kehittää ja kuvata oman kuntansa järjestöyhteistyötä. Osassa kuvauksissa on huomioitu kaikki järjestöystävällisen kunnan toimintamallin yhdeksän osa-alueetta, osassa on keskitetty tiettyyn toimialan yhteistyöhön tai ilmiöpohjaiseen yhteistyöhön.

Suuren kaupungin kuvaukset: Turku

<https://innokyla.fi/fi/toimintamalli/kunta-jarjestokumppanuusmalli>

<https://innokyla.fi/fi/toimintamalli/turun-jarjestot-113-kaupungin-ja-jarjestojen-yhteistyö-korona-poikkeustilan-aikana>

Keskisuuren kaupungin kuvaus: Salo

<https://innokyla.fi/fi/toimintamalli/hyva-jarjestoyhteistyö-keskisuudessa-kunnassa>

Pienen kunnan kuvaus: Koski TI

<https://innokyla.fi/fi/toimintamalli/hyva-jarjestoyhteistyö-pienessa-kunnassa>

Sote-järjestöjen hyte-toiminnan näkyväksi tekeminen yhteisen kuvaamisen toimintamallilla

Järjestötoiminnan joustavasta luonteesta, moninaisista järjestämistavoista ja lukuisista toimijoista johtuen sote-järjestö kentän toiminta ja yhteistyö ei ole ollut koordinoitu eikä yhtenäisesti kuvattua, tilastoitua tai raportoitua. Järjestöjen roolin ja tehtävän selkiyttäminen osana Sipilän sote- ja maakuntauudistusta edellytti Varsinais-Suomessa sote-järjestöjen hyte-toiminnan ja vaikuttavuuden näkyväksi tekemistä. Kuvaus tehtiin maakunnan ja sote-järjestöjen tarpeita varten.

Tarkoituksena ei ollut kuvata yksittäisten järjestöjen toimintaa, vaan vahvistaa yhteistä termien käyttöä, tehdä järjestöjen hyte-työtä näkyväksi ja yhdistää toimintaa maakunnalliseksi kokonaisuudeksi. Toimintamallin avulla myös selkiytettiin näkymää sote-järjestöjen yleishyödyllisen hyte-toiminnan ja sote-palveluiden palvelutuotannon yhdyspinnoilla.

Toimintamalli esittelee Varsinais-Suomessa tehdyn maakunnallisen sote-järjestöjen hyte-toiminnan kuvausmallin luomista ja kuvausprosessia yhteistyössä toiminta-alueen sote-järjestöjen ja sote-valmistelun kanssa. Varsinaisessa kuvauksessa sote-järjestöjen hyte-toiminta on jaettu 22 eri termin alle, joista jokaisesta löytyvät myös sisällölliset tekstiavaukset.

Toimintamallissa luotu kuvaus on osa virallista Varsinais-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämissuunnitelmaa, jonka sisällöt ovat myös osa Tulevaisuuden sote-keskusohjelmaa ja rakennerahoitus-hanketta.

Toimintamallin luomisen kuvaus:

<https://innokyla.fi/fi/toimintamalli/sote-jarjestojen-hyte-toiminnan-nakyvaksi-tekeminen-yhteisen-kuvaamisen-mallilla>

Varsinais-Suomen sote-järjestöjen hyte-toiminnan kuvaus:

<https://innokyla.fi/sites/default/files/2020-06/Sote-j%C3%A4rjest%C3%B6jen%20HYTE-toiminta%2C%20V-S%2C%2014.12.2018.docx.pdf>

Maakunnallisen sote-järjestöjen neuvottelukunnan perustaminen

Maakunnassa toimii neljä järjestöjen yhteisöä, joiden kohderyhmä tai toiminta-alue on rajattu. Maakuntaliiton MYR:n alla toimii kaikkien järjestöjen yhteinen järjestöjaosto, jolla ei kuitenkaan ole virallista roolia tai asemaa Varsinais-Suomen sote-valmistelussa. Varsinais-Suomessa ei siis olisi ollut ilman 113-hanketta toimijaa, joka kokoaisi yhteen maakunnan järjestöt yhteiseen sote-valmistelutyöhön yhteistyössä julkisen sektorin kanssa. 113-hanke on koko hankeajan toiminut kaikkien sote-järjestöjen yhteisellä mandaatilla järjestöjen yhteisenä äänenä ja virallisena järjestöjen edustajana sote-valmisteluyhteistyössä.

Sote-järjestöjen tahto oli, että yhteistä vaikuttamistyötä jatketaan koordinoitusti myös hankekauden jälkeen. Vuoden 2019 lopussa aloitettiin toiminnan suunnittelu ja sitä jatkettiin yhdessä sote-järjestöjen kanssa vuoden 2020 aikana. Syyskuussa 2020 perustettiin yhteistyössä sote-järjestöjen neuvottelukunta, jolle oli yhteistyössä luotu raamit ja toimintaperiaatteet. Sille annettiin yhteinen mandaatti edustaa sote-järjestöjä tulevan hyvinvointialueen yhteistyössä. Neuvottelukunnalle on annettu virallinen järjestöedustajarooli myös sote-valmistelussa vuodesta 2021 alkaen ja se toimii virallisen sote-muutoksen valmistelun kumppanina, TulSote-ohjelman ja rakennerahoitushankkeen ohryssa sekä vastaa järjestöedustajien koordinoinnista sote-muutos-työryhmiin.

Sotejärjestöjen neuvottelukunnan perustamisen ja toiminnan käynnistämisen toimintamalli kuvataan Innokylään kevään 2021 aikana. Samaan kuvaukseen liitetään myös 113-hankkeen neuvottelukunnalle siirtämä toiminnan kuvaus järjestöedustajien koordinoinnista sote-muutos-työryhmiin.

HANKKEEN VUOSITTAINEN TOIMINTA JA TILASTOT

Hanke pyrkii kaikessa toiminnassaan vahvaan yhteistyöhön eri toimijoiden kanssa. Yhteistyö on tarpeen sekä taloudellisista että ajallisista resursseista johtuen. Yhteistyö myös vahvistaa yhteistyötä eli mitä enemmän tehdään yhdessä, sitä enemmän sitoudutaan yhteisiin tavoitteisiin ja sitä vaikuttavampaa toiminta on. Todettakoon tässä, että hankkeen nimissä ovat monet muutkin järjestöedustajat tehneet tärkeää työtä omalla resurssillaan, esim. edustaneet sote-järjestöjä 113-hankkeen nimeämänä erilaisissa maakuntavalmistelun työryhmissä, olleet mukana järjestämässä eri tilaisuuksia tai osallistuneet esim. käytännön kustannuksiin. Lisäksi 113-hankkeen omatkin työntekijät ovat voineet edistää toimintaa omissa muissa työtehtävissään. Tässä on kuvattu

kuitenkin vain 113-hankkeen resurssilla tehty toiminta eli se työ, mitä hankkeen omat työntekijät kolmesta eri järjestöstä ovat tehneet nimenomaan tämän hankkeen resurssilla.

Syyskausi 2017

Erilaisia tapahtumia, tilaisuuksia ja työryhmäkokouksia oli 72 kpl.

Näistä henkilökohtaisia tapaamisia eri toimijoiden kanssa oli 16 kpl, seminaaritilaisuuksia 11 kpl, erilaisia työryhmätyöskentelyjä oli 23 kpl, tapaamisia ja tilaisuuksia hankkeen sopimuskumppanien kanssa oli 6 kpl, muita tapaamisia ja tilaisuuksia tai ryhmäcoachauksia sote-järjestöjen kanssa oli 5 kpl. Puhtaasti 113-hanke-esittelyjä tai vastaavia puheenvuoroja oli 3 kpl ja muita tilaisuuksia oli 8 kpl.

Toiminnoista suurin osa (73,4%) tähtäsi maakunnalliseen vaikuttamiseen ja 18,7 % järjestöjen muutosvalmiuden vahvistamiseen. 14,7 % tähtäsi kuntayhteistyön vahvistamiseen ja 1,3 % pelkästään asiakkaan äänen vahvistamiseen. (Toiminnalla saattoi olla myös useampia tavoitteita samanaikaisesti)

Edellä kuvatusta toiminnasta 24,2% oli hankkeen itse järjestämää, 3,2 % oli järjestetty yhteistyössä jonkin toisen STEA-rahoitteisen hankkeen kanssa, mutta 113-hanke oli päävastuussa, 24,2% oli järjestetty jonkun muun tahon kanssa yhteistyössä, 25,8 % oli muiden tilaisuuksia, joihin 113-hanke tuotti sisältöä ja 22,8 % oli hankkeen osallistumisia jonkun muun järjestämään tilaisuuteen.

Syyskauden 2017 tapahtumiin osallistui yht. 1172 henkilöä, joista julkisen sektorin viranhaltijoita oli 386, julkisen sektorin luottamushenkilöitä 41, järjestöjen edustajia 874 ja yksityisen sektorin edustajia 32.

Näiden lisäksi verkostoa luotiin ja yhteyttä pidettiin mm. sähköpostitse. Syksyllä 2017 puheluja oli 260 kpl. Eniten yhteyttä pidettiin sähköpostilla: 1990 kpl verkostosähköpostia ja 251 henkilökohtaista sähköpostia. Näistä 30,4% kohdentui julkisen sektorin toimijoille, 60,9 % järjestötoimijoille, 4,3 % yksityiselle sektorille ja 4,3 % yksityishenkilöille. Toiminnasta viestittiin aktiivisesti myös Facebookissa ja Twitterissä, hankkeen kotisivuilla sekä tehtiin mediayhteistyötä.

Vuoden 2017 toiminnan aluksi sote-järjestöjen yhteisellä starttiristeilyltä koottujen työpajatuotosten avulla tehtiin nykytila-analyysi järjestöjen tilanteesta, toiveista yhteistyölle ja toiminnalle. Ensimmäisenä syksynä tehtiin kunnille kysely sote-järjestöjen avustuksista ja kuntien järjestöyhteistyöhön nimetyistä henkilöistä.

Vuosi 2018

Erilaisia tapahtumia, tilaisuuksia ja työryhmäkokouksia oli 325 kpl.

Näistä henkilökohtaisia tapaamisia eri toimijoiden kanssa oli 64 kpl, seminaaritilaisuuksia 70 kpl, erilaisia työryhmätyöskentelyjä oli 88 kpl, tapaamisia ja tilaisuuksia hankkeen sopimuskumppanien kanssa oli 34 kpl, muita tapaamisia ja tilaisuuksia tai ryhmäcoachauksia sote-järjestöjen kanssa oli 28 kpl. Puhtaasti 113-hanke-esittelyjä tai vastaavia puheenvuoroja oli 9 kpl ja muita tilaisuuksia 32 kpl.

Toiminnoista suurin osa (67,8%) tähtäsi maakunnalliseen vaikuttamiseen ja 25,9 % järjestöjen muutosvalmiuden vahvistamiseen. 8,3 % tähtäsi kuntayhteistyön vahvistamiseen ja 6,5 % pelkästään asiakkaan äänen vahvistamiseen. (Toiminnalla saattoi olla myös useampia tavoitteita samanaikaisesti)

Edellä kuvatusta toiminnasta 25,3 % oli hankkeen itse järjestämää, 5,7 % oli järjestetty yhteistyössä jonkin toisen STEA-rahoitteisen hankkeen kanssa, mutta 113-hanke oli päävastuussa, 30,0 % oli järjestetty jonkun muun tahon kanssa yhteistyössä, 15,7 % oli muiden tilaisuuksia, joihin 113-hanke tuotti sisältöä ja 23,3 % oli hankkeen osallistumisia jonkun muun järjestämään tilaisuuteen.

Vuoden 2018 tapahtumiin osallistui yht. 5740 henkilöä, joista julkisen sektorin viranhaltijoita oli 1501, julkisen sektorin luottamushenkilöitä 113, järjestöjen edustajia 2657 ja yksityisen sektorin edustajia 143.

Näiden lisäksi verkostoja pidettiin yllä, kasvatettiin ja yhteyttä pidettiin mm. puhelimitse ja sähköpostitse. Vuonna 2018 puheluja oli 490 kpl ja tekstiviestejä 105, Eniten yhteyttä pidettiin sähköpostilla: 23310 kpl verkostosähköpostia ja 5520 henkilökohtaista sähköpostia. Näistä 35% kohdentui julkisen sektorin toimijoille, 58,3 % järjestötoimijoille, 3,9 %yksityiselle sektorille ja 2,9 % yksityishenkilöille. Toiminnasta viestittiin aktiivisesti myös Facebookissa ja Twitterissä, hankkeen kotisivuilla sekä tehtiin mediayhteistyötä.

Vuoden 2018 aikana valmistui 113-hankkeen tekemän ensimmäisen sähköisen kyselyn avulla järjestöjen check-list maakunnan valmisteluorganisaation käyttöön, toisen kyselyn jälkeen sote-järjestöjen hyte-toimintojen tiivistelmä alueelliseen hyvinvointikertomukseen ja viimeisenä kolmannen järjestökyselyn ja pitkän työskentelyn jälkeen Varsinais-Suomen sote-järjestöjen hyte-toimintojen kuvaus. Samana vuonna sote-järjestöille koottiin myös tietoa niiden osallisuuden toimintatavoista ja jaettiin koottua tietoa eteenpäin. 113-hanke oli myös vahvasti mukana maakunnan valmisteluorganisaation osallisuuden ja vaikuttamisen käsikirjan kirjoittamisessa.

Vuosi 2019

Erilaisia tapahtumia, tilaisuuksia ja työryhmäkokoontumisia oli 200 kpl.

Näistä henkilökohtaisia tapaamisia eri toimijoiden kanssa oli 42 kpl, seminaaritilaisuuksia 36 kpl, erilaisia työryhmätyöskentelyjä oli 68 kpl, tapaamisia ja tilaisuuksia hankkeen sopimuskumppanien kanssa oli 12 kpl, muita tapaamisia ja tilaisuuksia tai ryhmäcoachauksia sote-järjestöjen kanssa oli 24 kpl. Puhtaasti 113-hanke-esittelyjä tai vastaavia puheenvuoroja oli 5 kpl ja muita tilaisuuksia 15 kpl.

Toiminnoista suurin osa (62,5%) tähtäsi maakunnalliseen vaikuttamiseen ja 25,0 % järjestöjen muutosvalmiuden vahvistamiseen. 18,5 % tähtäsi kuntayhteistyön vahvistamiseen ja 12,0 % pelkästään asiakkaan äänen vahvistamiseen. (Toiminnalla saattoi olla myös useampia tavoitteita samanaikaisesti)

Edellä kuvatusta toiminnasta 30,0 % oli hankkeen itse järjestämää, 8 % oli järjestetty yhteistyössä jonkin toisen STEA-rahoitteisen hankkeen kanssa, mutta 113-hanke oli päävastuussa, 23,5 % oli järjestetty jonkun muun tahon kanssa yhteistyössä, 18,5 % oli muiden tilaisuuksia, joihin 113-hanke tuotti sisältöä ja 21,5 % oli hankkeen osallistumisia jonkun muun järjestämään tilaisuuteen.

Vuoden 2019 tapahtumiin osallistui yht. 4268 henkilöä, joista julkisen sektorin viranhaltijoita oli 1223, julkisen sektorin luottamushenkilöitä 236, järjestöjen edustajia 2561 ja yksityisen sektorin edustajia 248.

Näiden lisäksi verkostoja pidettiin yllä, kasvatettiin ja yhteyttä pidettiin mm. puhelimitse ja sähköpostitse. Vuonna 2019 puheluja oli 330 kpl ja tekstiviestejä 15. Eniten yhteyttä pidettiin sähköpostilla: 21361 kpl verkostosähköpostia ja 4875 henkilökohtaista sähköpostia. Näistä 53,5% kohdentui julkisen sektorin toimijoille, 43,7 % järjestötoimijoille ja 2,8 %yksityiselle sektorille.

Toiminnasta viestittiin aktiivisesti myös Facebookissa ja Twitterissä, hankkeen kotisivuilla sekä tehtiin mediayhteistyötä.

Keväällä 2019 Järjestösotehanke 113:n vetämässä hyte-järjestötyöryhmässä työstettiin raameja maakunnan yhteisen järjestöavustusmallin luomiseksi. Tähän liittyen 113 teki keväällä laajan sote-järjestökyselyn, jossa selvitettiin järjestöjen hyte-toimintaan saatavia julkisia avustuksia ja erityisesti kunta-avustuksia jne. Työskentely keskeytyi sote-uudistuksen kaaduttua. 113-hanke reagoi muutokseen tekemällä keväällä kohderyhmälleen eli sote-järjestöille toisen kyselyn, jossa koottiin tietoa sote-järjestöjen edustajien kokemuksista hankkeen toiminnasta ja tavoitteiden saavuttamisesta hankkeen alusta sote-uudistuksen kaatumiseen asti. Lisäksi kysyttiin sote-järjestöjen toiveita hankkeen loppuajkaan toimintaympäristön muuttuessa sekä lopuksi kysyttiin ajatuksia yhteistyön jatkamisen tarpeesta ja mahdollisista ajatuksista toiminnan järjestämisestä hankekauden jälkeen.

Loppuvuodesta 2019 aloitettiin Varsinais-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämissuunnitelman hyte-toiminnan alaisena työnä Varsinais-Suomen kuntien yhteisen järjestöyhteistyömallin kuvaaminen. Toiminnasta vastasi JärjestöSotehanke 113, joka kokosi tehtävää varten järjestöprojektiryhmän.

Vuosi 2020

Erilaisia tapahtumia, tilaisuuksia ja työryhmäkokouksia oli 161 kpl.

Näistä henkilökohtaisia tapaamisia eri toimijoiden kanssa oli 42 kpl, seminaaritilaisuuksia 21 kpl, erilaisia työryhmätyöskentelyjä oli 60 kpl, tapaamisia ja tilaisuuksia hankkeen sopimuskumppanien kanssa oli 7 kpl, muita tapaamisia ja tilaisuuksia tai ryhmäcoachauksia sote-järjestöjen kanssa oli 14 kpl. Puhtaasti 113-hanke-esittelyjä tai vastaavia puheenvuoroja oli 11 kpl ja muita tilaisuuksia 7 kpl.

Toiminnoista valtakunnallista vaikuttamista oli 23,13 %, ja suurin osa (53,13 %) tähtäsi maakunnalliseen vaikuttamiseen, 24 % järjestöjen vaikuttamisyhteistyön vahvistamiseen, 26 % tähtäsi kuntayhteistyön vahvistamiseen ja 5,63 % pelkästään asiakkaan äänen vahvistamiseen. (Toiminnalla saattoi olla myös useampia tavoitteita samanaikaisesti)

Edellä kuvatusta toiminnasta 57 % oli hankkeen itse järjestämää, 4 % oli järjestetty yhteistyössä jonkin toisen STEA-rahoitteisen hankkeen kanssa, mutta 113-hanke oli päävastuussa, 22 % oli järjestetty jonkun muun tahon kanssa yhteistyössä, 43 % oli muiden tilaisuuksia, joihin 113-hanke tuotti sisältöä ja 35 % oli hankkeen osallistumisia jonkun muun järjestämään tilaisuuteen.

Vuoden 2020 tapahtumiin osallistui yht. 2474 henkilöä, joista julkisen sektorin viranhaltijoita oli 448, julkisen sektorin luottamushenkilöitä 200, järjestöjen edustajia 1575 ja yksityisen sektorin edustajia 251.

Näiden lisäksi verkostoja pidettiin yllä, kasvatettiin ja yhteyttä pidettiin mm. puhelimitse ja sähköpostitse. Vuonna 2020 puheluja oli 180 kpl ja tekstiviestejä 590. Eniten yhteyttä pidettiin sähköpostilla: 39175 kpl verkostosähköpostia ja 4210 henkilökohtaista sähköpostia. Näistä 47,5 % kohdentui julkisen sektorin toimijoille, 50 % järjestötoimijoille ja 2,5 % yksityiselle sektorille tai yksityishenkilöille. Toiminnasta viestittiin aktiivisesti myös Facebookissa ja Twitterissä, hankkeen kotisivuilla sekä tehtiin mediayhteistyötä.

Vuonna 2020 valmistui Varsinais-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämissuunnitelman osana maakunnan yhteinen Järjestöstävällinen toimintamalli kunnille. Malli sisältää kunnille sekä tarkistuslistan että laajemman kuvauksen hyvistä järjestöyhteistyön käytännöistä. Kuvauksesta vastasi JärjestöSotehanke 113:n kokoama järjestöprojektiryhmä, lisäksi kuvausta työstivät kahdesti

maakunnan kuntien hyte-koordinaattorit. Ensimmäinen luonnos oli myös sähköisellä kommenttikierroksella ja sitä kommentoi 30 eri järjestöä.

SEURANTA- JA ARVIOINTITIEDON KERÄÄMINEN JA HYÖDYNTÄMINEN

Seuranta- ja arviointitiedon kerääminen työntekijöiltä

1. Työntekijöillä (kolmesta eri järjestöstä) säännölliset KUUKAUSIPALAVERIT, joissa käydään läpi mennyt toiminta, arvioidaan toiminnan onnistuminen suullisesti ja mietitään mahdolliset muutostarpeet tulevaan. Kirjataan muistio, tehdään tarvittavat muutokset/tarkennukset vuosisuunnitelmaan ja sovitaan ja kirjataan vastuutahot.

2. Työntekijöiden LAADUNARVIOINTITALKOOT 2 x vuosi. Käydään yhdessä läpi menneen toiminnan suunnitelma, määrälliset tavoitteet ja toteuma ja kaikki kerätyt palautteet. Arvioidaan kausi ryhmäkeskusteluna työntekijöiden laaduntarkistuslistan avulla (33 väittämää, pisteytys 1-5. Sisältää: arvio kohderyhmän tarpeiden kartoituksesta, tavoitteiden määrittely ja toiminnan onnistuminen, maakunnallisuus, yhteistyö, aikataulu, henkilöstön valmiudet, palautejärjestelmä, arviointi ja kehittäminen, kumppanien osaamisen hyödyntäminen, osallistuminen valtakunnalliseen yhteistyöhön ja vertaiskehittäminen, viestintä ja tiedotus jne.). Tämän jälkeen nostetaan yhdessä listauksessa nousevat kehittämisen kohteet ja sovitaan tarvittavat lisäykset/korjaukset tai muut muutokset hankkeen toimintasuunnitelmaan.

Kerätyn tiedon hyödyntäminen:

- Laadunarviointitalkoot syyskauden 2017 toiminnasta: Kaikkien osa-alueiden keskiarvo työntekijöiltä oli 4,03 (asteikolla 1-5). KEHITTÄMISKOHTEIKSI seuraaville vuosille työntekijät valitsivat tiedon välityksen keinojen lisääminen saavutettavuus/ esteettömyys-näkökulmat huomioiden sekä tilaisuuksien aikataulujen kohdentaminen paremmin kohderyhmien mukaan (pienien järjestöjen luottamushlötsuurten järjestöjen ammattilaiset)

- Laadunarviointitalkoot vuoden 2018 toiminnasta: Kaikkien osa-alueiden keskiarvo työntekijöiltä 4,73 (asteikolla 1-5). KEHITTÄMISKOHTEIKSI seuraaville vuosille työntekijät valitsivat laajemman jalkautumisen koko maakunnan alueelle ja siellä eri kokoisten kohderyhmäjärjestöjen huomioinnin sekä tiedon levityksen (keinona palautteen keruu ja sen perusteella toiminnan kehittäminen).

- Laadunarviointitalkoot vuoden 2019 toiminnasta: Kaikkien osa-alueiden keskiarvo työntekijöiltä 4,61 (asteikolla 1-5). KEHITTÄMISKOHTEIKSI viimeiselle vuodelle työntekijät valitsivat vaikuttamistyön entistä tarkemman kohdentamisen oikeisiin avainhenkilöihin mahdollisimman tehokkaasti ja vaikuttamistyön vielä tarkemman tarvelähtöisten ja selkeämpien tavoitteiden määrittäminen.

- Laadunarviointitalkoot vuoden 2020 toiminnasta: Kaikkien osa-alueiden keskiarvo työntekijöiltä 4,79 (asteikolla 1-5). Yhtä kohtaa lukuun ottamatta viimeisen vuoden osa-alueet koettiin onnistuneen hyvin (4) tai erittäin hyvin (5). Pienimmän pistemäärän sai väittämän ”Tiedon levityksessä hyödynnetään valtakunnan koordinaation tietoa tai osaamista. Hankkeen monet toimintamallit ovat levinneet myös valtakunnallisesti, mutta valtakunnan koordinaation roolia ei ole tässä osattu hyödyntää tai pyytää.

3. Työntekijät osallistuvat myös valtakunnalliseen Sosten 2.0-hankkeiden verkostopäiviin ja yhteiseen hankkeiden työskentelyyn, joka on hankkeiden kesken jatkunut verkostotapaamisten välillä virtuaalipalavereissa ja sähköisillä alustoilla. Omissa kuukausipalavereissa omaa toimintaa verrataan myös muihin maakuntien hankkeisiin ja valtakunnan verkoston tavoitteisiin. Lisäksi

hankkeen vastuutyöntekijä on ollut skype- ja puhelinalavereissa muutaman muun maakunnan 2.0-hankkeen kanssa, joissa on tehty yhteiskehittämistä, jaettu hyviä käytäntöjä ja vertailtu toimintakäytäntöjä.

Seuranta- ja arviointitiedon kerääminen vapaaehtoisilta

113-hanke tekee työtä sote-järjestöjen vaikuttamistyön hyväksi, eikä sillä ole itsellä vapaaehtoisia toimijoita. Kohderyhmän ja yhteistyökumppanien edustajista osa on sote-järjestöjen vapaaehtoisia ja luottamushenkilöitä. Tilaisuuksiin ja toimintaan osallistuvien sote-järjestöjen edustajista noin kolmasosa on ilmoittanut roolikseen vapaaehtoistoimijan tai luottamushenkilön. Näiden ryhmien seuranta- ja arviointitiedot ovat kuvattuna osana kohderyhmätietoja.

Seuranta- ja arviointitiedon kerääminen kohderyhmältä

1. HANKKEEN ALOITUS: NYKYTILA-ANALYYSI STARTTIRISTEILYLLÄ: Vuosi 2017 aloitettiin koko toiminta-alueen yhteisellä starttiristeilyllä, johon osallistui 103 sote-järjestöjen edustajaa. Saimme kootuksi kohderyhmämme tarpeet ja toiveet hankkeelle, käsityksen sote-järjestöjen tilanteesta Varsinais-Suomessa sekä tärkeimmistä vaikuttamistyön painopisteistä.

Hankesuunnitelmaa koko hankekaudelle tarkennettiin ja täydennettiin sote-järjestöjen tarpeiden ja toiveiden mukaisesti

2. ERILLISTEN TILAISUUKSIEN JA TAPAHTUMIEN PALAUTTEEN KERUU: 113-hanke on kerännyt sähköistä palautetta systemaattisesti kaikista itse järjestämistään tapahtumista ja tilaisuuksista. Käytännön avoimen palautteen lisäksi jokaisesta tapahtumasta on pyydetty osallistujien arviota siitä, miten kyseinen yksittäinen toiminta edesauttaa sille asetettujen osatavoitteiden saavuttamista. (1=Ei ollenkaan, 5=Erittäin paljon)

Vuonna 2017 erillisiä tilaisuuksia järjestöille oli kahden päätavoitteen mukaisesti, palautteita saatiin 61 kpl

1. Maakuntatason mukaisesta toiminnasta palautetta antoi 17 osallistujaa, arvion ka 3,28
3. Järjestötason mukaisesta toiminnasta palautetta antoi 44 osallistujaa, arvion ka 3,72

Vuonna 2018 erillisiä tilaisuuksia järjestöille oli kolmen päätavoitteen mukaisesti, palautteita saatiin 310 kpl

1. Maakuntatason mukaisesta toiminnasta palautetta antoi 72 osallistujaa, arvion ka 3,68
2. Kuntatason mukaisesta toiminnasta palautetta antoi 40 osallistujaa, arvion ka 3,52
3. Järjestötason mukaisesta toiminnasta palautetta antoi 198 osallistujaa, arvion ka 3,62

Vuonna 2019 erillisiä tilaisuuksia järjestöille oli neljän päätavoitteen mukaisesti, palautteita saatiin tähän mennessä 236 kpl

1. Maakuntatason mukaisesta toiminnasta palautetta antoi 73 osallistujaa, arvion ka 3,99
2. Kuntatason mukaisesta toiminnasta palautetta antoi 31 osallistujaa, arvion ka 3,73
3. Järjestötason mukaisesta toiminnasta palautetta antoi 92 osallistujaa, arvion ka 3,56

Vuonna 2020 erillisiä tilaisuuksia järjestöille oli kolmen päätavoitteen mukaisesti, palautteita saatiin 103 kpl.

1. Maakuntatason mukaisesta toiminnasta palautetta antoi 41 osallistujaa, arvion ka 3,89
2. Kuntatason mukaisesta toiminnasta palautetta antoi 27 osallistujaa, arvion ka 4,09
3. Järjestötason mukaisesta toiminnasta palautetta antoi 34 osallistujaa, arvion ka 3,66

Palautteita on hyödynnetty heti sekä työntekijöiden omassa kehittämisessä että työntekijöiden laadunarviointitalkoissa.

3. HANKKEEN VÄLIARVIOINTI TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTTUESSA, KEVÄT 2019:
JärjestöSotehanke 113 teki hankeaikaisesta toiminnastaan sähköisen palautekyselyn sosiaali- ja terveysalan järjestöille loppukevästä 2019. Kysely lähetettiin noin 300 sähköpostitietonsa antaneelle järjestöedustajalle, jonka lisäksi linkkiä jaettiin eri some-kanavilla. Kyselyyn vastasi 70 sote-järjestön edustajaa Varsinais-Suomesta. Näistä 15,7% kertoi järjestönsä toimivan koko Suomen alueella, 30% toimi maakunnallisella alueella, reilu puolet (51,4 %) kertoi edustavansa useamman kunnan alueella toimivaa järjestöä ja 14,3% yhden kunnan alueella. Vastaavat edustivat siis kattavasti hyvin eri kokoisia sote-järjestöjä maakunnassa. Vastauksia analysoitiin myös tästä näkökulmasta, mutta sote-järjestön koko ei näyttänyt vaikuttavan vastauksiin.

Kyselyn ensimmäinen osio selvitti sote-järjestöjen edustajien kokemuksia yhteistyöstä JärjestöSotehanke 113:n kanssa. Järjestöedustajat arvioivat yhteistyön onnistumista neljän väittämän avulla, joista jokaista arvioitiin asteikolla 1-5 (1=Täysin eri mieltä, 5=Täysin samaa mieltä). Näiden neljän väittämän yhteispisteiksi saatiin 3,78

Toisessa kysymysosiossa selvitettiin sote-järjestöjen edustajien ajatuksia siitä, miten hyvin JärjestöSotehanke 113 oli onnistunut omissa tavoitteissaan. Järjestöedustajat arvioivat hankkeen päätavoitteiden saavuttamista neljän väittämän avulla, joista jokaista arvioitiin asteikolla 1-5 (1=Täysin eri mieltä, 5=Täysin samaa mieltä). Päätavoitteiden onnistumisen keskiarvoksi saatiin 3,58. Molemmissa kyselyissä oli myös avovastauksia. (Lisätietoa kohdassa TULOKSET)

Hankkeen väliarvioinnin tuloksia käsiteltiin työntekijöiden laadunarviointitalkoissa keväällä 2019 ja sopimuskumppanien kokouksessa loppukevällä 2019. Tulosten perusteella tehtiin uusi päivitetty hankesuunnitelma syyskaudelle 2019. Sopimuskumppanien kokouksessa täsmennettiin myös uudet hankkeen päätavoitteet ja painopisteet viimeiselle hankevuodelle 2020.

4. HANKKEEN LOPPUARVIOINTI, SYKSY 2020: JärjestöSotehanke 113 teki hankkeen kahden viimeisen vuoden toiminnasta sähköisen palautekyselyn kaikille yhteystietolistoille (yli 500) oleville loppusyksystä 2020. Lisäksi linkkiä jaettiin eri some-kanavilla. Kyselyyn vastasi 40 kohderyhmän edustajaa Varsinais-Suomesta.

Kyselyn ensimmäinen osio selvitti kohderyhmän edustajien kokemuksia toiminnasta JärjestöSotehanke 113:n kanssa. Järjestöedustajat arvioivat toiminnan onnistumista viiden väittämän avulla, joista jokaista arvioitiin asteikolla 1-5 (1=Täysin eri mieltä, 5=Täysin samaa mieltä). Näiden neljän väittämän yhteispisteiksi saatiin 4,25.

Toisessa kysymysosiossa selvitettiin kohderyhmän edustajien ajatuksia siitä, miten hyvin JärjestöSotehanke 113 oli onnistunut omissa tavoitteissaan. Vastaajat arvioivat hankkeen päätavoitteiden saavuttamista neljän väittämän avulla, joista jokaista arvioitiin asteikolla 1-5 (1=Täysin eri mieltä, 5=Täysin samaa mieltä). Päätavoitteiden onnistumisen keskiarvoksi saatiin 3,91. Viimeiseksi kysyttiin asteikolla 1-5, miten merkityksellisenä vastaaja piti hankkeen toimintaa 113-hankkeen toimintaa sote-järjestöjen aseman tai yhteistyön vahvistamisessa Varsinais-Suomessa. Vastausten keskiarvo oli 4,35.

Kyselyssä oli myös avovastauksia. (Lisätietoa kohdassa TULOKSET) Hankkeen loppuarvioinnin tuloksia käsiteltiin työntekijöiden laadunarviointitalkoissa loppuvuodesta 2020. Tulokset julkistettiin hankkeen loppuraportissa vuoden 2020 lopussa

Seuranta- ja arviointitiedon kerääminen yhteistyökumppaneilta

1. HANKKEEN VÄLIARVIOINTI 12/2018: JärjestöSotehanke 113 teki hankeaikaisesta toiminnastaan sähköisen palautekyselyn yhteistyökumppaneilleen joulukuussa 2018. Kysely lähetettiin 48:lle yhteistyökumppanille, joista 27 vastasi.

Kyselyn ensimmäinen osio selvitti kokemuksia yhteistyöstä JärjestöSotehanke 113:n kanssa. Vastajat arvioivat yhteistyötä viiden väittämän avulla, joista jokaista arvioitiin asteikolla 1-5 (1=Täysin eri mieltä, 5=Täysin samaa mieltä). Näiden viiden väittämän yhteispisteiksi saatiin 4,46.

Toisessa kysymysosiossa selvitettiin yhteistyökumppanien ajatuksia siitä, miten hyvin JärjestöSotehanke 113 oli onnistunut omissa tavoitteissaan. Yhteistyökumppanit arvioivat hankkeen päätavoitteiden saavuttamista neljän väittämän avulla, joista jokaista arvioitiin asteikolla 1-5 (1=Täysin eri mieltä, 5=Täysin samaa mieltä). Päätavoitteiden onnistumisen keskiarvoksi saatiin 4,46. Molemmissa kyselyissä oli myös avovastauksista. (Lisätietoa kohdassa TULOKSET)

Kyselyn tuloksia esiteltiin sekä sopimuskumppanien että ohjausryhmän kokouksissa alkuvuodesta 2019 ja hankesuunnitelmaa päivitettiin ja tarkennettiin toiveiden ja kehittämistarpeiden mukaisesti.

2. MAAKUNNAN VALMISTELUORGANISAATION TYÖRYHMISSÄ 113-HANKETTA EDUSTAVIEN JÄRJESTÖJEN KOKOUS 4/2019: Maku- ja sote-uudistuksen kaaduttua 113-hanke järjesti kokouksen kaikille niille sote-järjestöjen edustajille, jotka olivat 113-hankkeen kautta mukana eri maakunnallisissa työryhmissä. Paikalle pääsi 12 työryhmissä toimivaa. Kokouksessa käytiin läpi työryhmissä tähän mennessä tehty työ, jatkossa hyödynnettävät asiat, työryhmien jatkosuunnitelmat ja ne asiat, joita 113-hankkeen tulisi edistää, vaikkei uudistus toteudukaan suunnitellussa aikataulussa. Tietoja hyödynnettiin hankkeen v.2019 suunnitelman päivityksessä ja jatkosuunnittelussa.

3. HANKKEEN LOPPUARVIOINTI 10-11/2020: JärjestöSotehanke 113 teki hankeaikaisesta toiminnastaan sähköisen palautekyselyn yhteistyökumppaneilleen lokakuussa 2020. Kysely lähetettiin 79:lle yhteistyökumppanille (53 organisaatioon), joista 30 vastasi.

Kyselyn ensimmäinen osio selvitti kokemuksia yhteistyöstä JärjestöSotehanke 113:n kanssa. Vastajat arvioivat yhteistyötä viiden väittämän avulla, joista jokaista arvioitiin asteikolla 1-5 (1=Täysin eri mieltä, 5=Täysin samaa mieltä). Näiden viiden väittämän yhteispisteiksi saatiin 4,33.

Toisessa kysymysosiossa selvitettiin yhteistyökumppanien ajatuksia siitä, miten hyvin JärjestöSotehanke 113 oli onnistunut omissa tavoitteissaan. Yhteistyökumppanit arvioivat hankkeen päätavoitteiden saavuttamista neljän väittämän avulla, joista jokaista arvioitiin asteikolla 1-5 (1=Täysin eri mieltä, 5=Täysin samaa mieltä). Päätavoitteiden onnistumisen keskiarvoksi saatiin 3,88. Viimeiseksi kysyttiin asteikolla 1-5, miten merkityksellisenä vastaaja piti hankkeen toimintaa 113-hankkeen toimintaa sote-järjestöjen aseman tai yhteistyön vahvistamisessa Varsinais-Suomessa. Vastausten keskiarvo oli 4,57.

Kyselyssä oli myös avovastauksista. (Lisätietoa kohdassa TULOKSET). Hankkeen loppuarvioinnin tuloksia käsiteltiin työntekijöiden laadunarviointitalkoissa loppuvuodesta 2020. Tulokset esiteltiin hankkeen loppuraportissa vuoden 2020 lopussa

TULOKSET

Työntekijöiden näkemykset tuloksista

Työntekijöiden arviot tehty laadunarviointitalkoissa ryhmäkeskusteluna työntekijöiden laaduntarkistuslistan avulla (33 väittämää, pisteytys 1-5. Sisältää: arvio kohderyhmän tarpeiden kartoituksesta, tavoitteiden määrittely ja toiminnan onnistuminen, maakunnallisuus, yhteistyö, aikataulu, henkilöstön valmiudet, palautejärjestelmä, arviointi ja kehittäminen, kumppanien osaamisen hyödyntäminen, osallistuminen valtakunnalliseen yhteistyöhön ja vertaiskehittäminen, viestintä ja tiedotus jne.).

Syyskauden 2017 toiminnasta: Kaikkien osa-alueiden keskiarvo työntekijöiltä oli 4,03 (asteikolla 1-5). Parhaiten (5/5 p.) hanke oli onnistunut kohderyhmän tarpeiden ja toiveiden kartoituksessa, vaikuttamistyön asiantuntemuksessa ja avainhenkilöiden tavoittamisessa, sujuvassa yhteistyössä sopimuskumppanien kanssa, sitoutumisessa ja aktiivisessa roolissaan valtakunnan koordinaation toiminnassa sekä viestinnän monikanavaisuudessa, yhteneväisyydessä ja yhteistyössä siinä.

Vuoden 2018 toiminnasta: Kaikkien osa-alueiden keskiarvo työntekijöiltä 4,73 (asteikolla 1-5). Parhaiten (5/5 p.) hanke oli onnistunut kohderyhmän tarpeiden ja tavoitteiden kartoituksessa, tavoitteiden asettelussa, vaikuttamistyön asiantuntemuksessa ja avainhenkilöiden tavoittamisessa, sujuvassa kattavassa yhteistyössä sekä sopimuskumppanien että muiden toimijoiden kanssa, tilaisuuksien aikataulujen kohdentamisessa eri kohderyhmien mukaan, yhteistyökumppanien osaamisen hyödyntämisessä ja yhteisessä kehittämisessä ja arvioinnissa, oman henkilöstön valmiuksien kehittämisessä ja aktiivisessa roolissa valtakunnan koordinaation verkostossa sekä viestinnän monikanavaisuudessa, tiedon välityksen keinojen lisäämisessä saavutettavuus/esteettömyysnäkökulmat huomioiden, tiedon välityksen yhteneväisyydessä ja yhteistyössä siinä.

Vuoden 2019 toiminnasta: Kaikkien osa-alueiden keskiarvo työntekijöiltä 4,63 (asteikolla 1-5). Parhaiten (5/5 p.) hanke oli onnistunut kohderyhmän tarpeiden ja tavoitteiden kartoituksessa, tavoitteiden asettelussa, vaikuttamistyön asiantuntemuksessa ja avainhenkilöiden tavoittamisessa, sujuvassa kattavassa ja avoimessa yhteistyössä sekä sopimuskumppanien että muiden toimijoiden kanssa, tilaisuuksien aikataulujen kohdentamisessa eri kohderyhmien mukaan, yhteistyökumppanien osaamisen hyödyntämisessä ja yhteisessä kehittämisessä ja arvioinnissa, oman henkilöstön valmiuksien kehittämisessä ja aktiivisessa roolissa valtakunnan koordinaation verkostossa sekä viestinnän monikanavaisuudessa, tiedon välityksen keinojen lisäämisessä saavutettavuus/esteettömyysnäkökulmat huomioiden, tiedon välityksen yhteneväisyydessä ja yhteistyössä siinä

Vuoden 2020 toiminnasta: Kaikkien osa-alueiden keskiarvo työntekijöiltä 4,79 (asteikolla 1-5) Parhaiten (5/5 p.) hanke oli onnistunut samoissa osa-alueissa kuin v. 2019.

Kohderyhmien näkemykset tuloksista

Vuosien 2017-2018 toiminnasta sähköisen välipalautekyselyn mukaan: Järjestöedustajat arvioivat yhteistyötä neljän väittämän avulla, joista jokaista arvioitiin asteikolla 1-5 (1=Täysin eri mieltä, 5=Täysin samaa mieltä). Kyselyn perusteella järjestöedustajat kokevat JärjestöSotehanke 113:n yhteistyön erittäin hyvänä.

Väittämät ja tulos:

- 113-hanke on vastannut odotuksiani: 3,73
- 113- hankkeen ja sote-järjestöjen välillä on luottamusta ja hanke on tehnyt sote-järjestöyhteistyötä avoimessa ilmapiirissä: 4,07

- Olen saanut 113-hankkeen avulla uusia ajatuksia ja näkökulmia järjestöni toimintaan: 3,6
- 113-hankkeesta on ollut minulle/järjestölleni hyötyä: 3,73

Parhaiten 113-hanke on onnistunut luottamuksellisen ja avoimen ilmapiirin luomisessa. Avoimista vastauksista nousi erityisesti esiin sote-järjestöjen lisääntyneen keskinäinen yhteistyön merkitys. Järjestöedustajat kokivat tärkeänä kuulumisen isompaan kokonaisuuteen, keskinäisen kommunikaation lisääntymisen ja järjestöjen yhteisen äänen vahvistumisen. Monessa vastauksessa nostettiin esiin hankkeen rooli myös uuden tiedon tuottajana ja jakajana, lisäksi vastauksissa kuvailtiin järjestöjen oman osaamisen lisääntyneen. Vastajat nostivat esiin myös JärjestöSotehanke 113:n haastavan tehtävän, luottamuksen rakentamisen onnistumisen ja siitä saadut hyödyt esim. maakunnallisessa vaikuttamisessa.

Toisessa kysymysosiossa selvitettiin sote-järjestöjen edustajien ajatuksia siitä, miten hyvin JärjestöSotehanke 113 oli onnistunut omissa tavoitteissaan. Järjestöedustajat arvioivat hankkeen päätavoitteiden saavuttamista neljän väittämän avulla, joista jokaista arvioitiin asteikolla 1-5 (1=Täysin eri mieltä, 5=Täysin samaa mieltä).

Päätavoitteet ja arvio onnistumisesta tähän asti:

- 1) Järjestöjen vahvistunut rooli tärkeänä osana maakuntaa ja sote-palvelujärjestelmää: 3,89
- 2) Kansalaisjärjestötoiminnan turvatummat toimintaedellytykset kuntatasolla: 3,3
- 3) Sote-järjestöjen lisääntynyt muutosvalmius: 3,65
- 4) Järjestöjen vahvistunut rooli kansalaisten äänenä ja erityistä apua tarvitsevien palvelunkäyttäjien rinnalla 3,49

Parhaiten 113-hanke oli onnistunut sote-järjestöjen roolin vahvistamisessa osana Varsinais-Suomen maakuntaa ja sen sote-palvelujärjestelmää. Vähiten pisteitä sai kuntatason tavoite sotejärjestöjen turvatuista toimintaedellytyksistä. Avoimissa vastauksissa arvostettiin erityisesti hankkeen tekemää työtä maakunnallisessa hyte-työn kehittämisessä ja järjestöjen hyte-toiminnan kuvaamisessa sekä järjestöjen aseman tunnustaminen ja järjestöjen kuulemisen lisääntyminen yhteistyössä silloisen maakunnan muutosorganisaation kanssa. Erityisesti yksittäisiin kuntiin tehtävää vaikuttamistyötä ja tukea tarvitsevien kansalaisten palveluiden kehittämistä toivottiin jatkettavan ja kehitettävän lisää. Toisaalta useammassa vastauksessa todettiin hankkeen tehneen juuri oikeita asioita, mutta työn olevan vielä kesken ja vaikuttamistyön vievän vuosia. Muutamassa vastauksessa korostettiin myös sote-järjestöjen omaa roolia ja vastuuta, hanke ei voi tehdä vaikuttamistyötä kaikkien puolesta, vaan moni asia on kiinni myös sote-järjestöjen omasta aktiivisuudesta.

Vuosilta 2019-2020 sähköisen loppupalautekyselyn mukaan: Kohderyhmän edustajat arvioivat yhteistyötä viiden väittämän avulla, joista jokaista arvioitiin asteikolla 1-5 (1=Täysin eri mieltä, 5=Täysin samaa mieltä). Kyselyn perusteella kohderyhmä koki JärjestöSotehanke 113:n yhteistyön erittäin hyvänä.

Väittämät ja tulos:

- 113-toiminta on vastannut odotuksiani: 4,2
- 113- toimintaa tehdään avoimessa ilmapiirissä: 4,22
- 113-hankkeen ja kohderyhmän välillä on luottamusta 4,4
- 113- hankkeen myötä oppineet uutta tai saaneet uusia ideoita tai näkökulmia 4,1
- 113-hankkeesta on ollut minulle/järjestölleni hyötyä: 4,35

Parhaiten 113-hanke on onnistunut avoimen ja luottamuksellisen ilmapiirin luomisessa ja se on koettu järjestöille hyödylliseksi. Avoimista vastauksista nousi erityisesti kiitokset aktiivisesta toiminnasta, ilosta että on saanut olla toiminnassa mukana ja selkeästä tiedotuksesta.

Toisessa kysymysosiossa selvitettiin kohderyhmän edustajien ajatuksia siitä, miten hyvin JärjestöSotehanke 113 oli onnistunut omissa tavoitteissaan. Järjestöedustajat arvioivat hankkeen päätavoitteiden saavuttamista neljän väittämän avulla, joista jokaista arvioitiin asteikolla 1-5 (1=Täysin eri mieltä, 5=Täysin samaa mieltä).

Päätavoitteet ja arvio onnistumisesta tähän asti:

- 1) Järjestöjen vahvistunut rooli tärkeänä osana maakuntaa ja sote-palvelujärjestelmää: 4,03
- 2) Kansalaisjärjestötoiminnan turvatummat toimintaedellytykset kuntatasolla: 3,64
- 3) Sote-järjestöjen yhteinen osaavavaikuttamisyhteistyö ja suunnitelma entistä koordinoidummalle sotejärjestöjen vaikuttamis-yhteenliittymälle Varsinais-Suomessa: 4,11
- 4) Järjestöjen vahvistunut rooli kansalaisten äänenä ja erityistä apua tarvitsevien palvelunkäyttäjien rinnalla 3,79

Parhaiten 113-hanke oli onnistunut sote-järjestöjen roolin vahvistamisessa osana Varsinais-Suomen maakuntaa ja sen sote-palvelujärjestelmää. Vähiten pisteitä sai kuntatason tavoite sotejärjestöjen turvatuista toimintaedellytyksistä. Avoimissa vastauksissa arvostettiin erityisesti järjestöjen näkyvämpää roolia, vaikuttamismahdollisuuksia ja parempaa huomioimista maakuntatasolla. Toisaalta vastauksista nousi myös sote-tilanteen sekavuus. Yksi vastaaja myös epäili, onko kaikilla alueen sote-järjestöillä ollut mahdollisuus osallistua maakuntatason yhteistyöhön. Kuntayhteistyön vastauksissa nousi huoli kunta-avustusten tulevaisuudesta, toisaalta järjestöjen toimintaedellytysten koettiin parantuneen. Järjestöille suunnattuun toimintaan oltiin hyvin tyytyväisiä ja mahdollisuuksia osallistua koettiin olleen paljon. Järjestöjen rooli kansalaisten äänenä koettiin myös vahvistuneen ja yhteistyömahdollisuuksia tähän olleen runsaasti. Muutamat vastaavat toivat toki huolensa siitä, että vaikka osaamista tähän nyt olisi, ei kaikissa järjestöissä ole resurssia kuin perustoiminnan pyörittämiseen.

Viimeisenä kysyttiin, miten merkityksellisenä 113-hankkeen toiminta on sote-järjestöjen aseman tai yhteistyön vahvistamisessa. Vastausten keskiarvo (arviointiasteikolla 1-5) oli 4,35. Avoimissa vastauksissa tuotiin esiin järjestöjen yhteisen äänen vahvistuminen, hankkeen rooli vaikuttamistyön mahdollistajana ja yhteistyön luojana järjestöjen, kuntien ja maakunnan välillä.

Yhteistyökumppaneiden näkemykset tuloksista

Vuosilta 2017-2018 sähköisen palautekyselyn mukaan: Kyselyn ensimmäinen osio selvitti kokemuksia yhteistyöstä JärjestöSotehanke 113:n kanssa. Vastaajat arvioivat yhteistyötä viiden väittämän avulla, joista jokaista arvioitiin asteikolla 1-5 (1=Täysin eri mieltä, 5=Täysin samaa mieltä). Kyselyn perusteella yhteistyökumppanit kokevat JärjestöSotehanke 113:n yhteistyön erittäin hyvänä:

Väittämät ja arviot:

- Yhteistyö on vastannut odotuksiamme: 4,3
- Yhteistyökumppaneiden välillä on luottamusta: 4,44
- Koen, että olemme yhteistyön myötä oppineet uutta tai saaneet uusia ideoita tai näkökulmia: 4,48
- Yhteistyötä tehdään avoimessa ilmapiirissä: 4,48
- Koen, että yhteistyöstä on hyötyä molemmille osapuolille 4,59

Vastaajat kertoivat pitävänsä erityisen hyödyllisenä 113-hankkeen koordinoivaa roolia järjestöjen vaikuttamistyössä liittyen palvelujärjestelmän kehittämiseen. Yhteistyötä kuvattiin sujuvaksi, toimivaksi, avoimeksi ja hankkeen otetta rakentavaksi.

Toisessa kysymysosiossa selvitettiin yhteistyökumppanien ajatuksia siitä, miten hyvin JärjestöSotehanke 113 oli onnistunut omissa tavoitteissaan. Kumppanit arvioivat hankkeen päätavoitteiden saavuttamista hankkeen puolivälissä neljän väittämän avulla, joista jokaista arvioitiin asteikolla 1-5 (1=Täysin eri mieltä, 5=Täysin samaa mieltä).

Päätavoitteet ja arvio onnistumisesta:

- 1) Järjestöjen vahvistunut rooli tärkeänä osana maakuntaa ja sote -palvelujärjestelmää: 4,48
- 2) Kansalaisjärjestötoiminnan turvatummat toimintaedellytykset kuntatasolla: 3,63
- 3) Sosiaali- ja terveysalan järjestöjen lisääntynyt muutosvalmius: 4,0
- 4) Järjestöjen vahvistunut rooli kansalaisten äänenä ja erityistä apua tai tukea tarvitsevien palvelunkäyttäjien rinnalla: 3,85

Avoimissa vastauksissa nostettiin maakunnalliseksi tulokseksi hankkeessa luotu yhteistyörakenne, jonka avulla maakuntaorganisaation ja sote-järjestöjen välinen yhteydenpito toimii sujuvasti. Järjestöjen rooli koettiin hankkeen ansiosta vahvistettuna, näkyvänä, tunnistettuna ja tunnustettuna ja työn kohti järjestöjen asiantuntijuuden hyödyntämiseen alkaneen suunnitellusti.

Kuntayhteistyön luominen nähtiin myös tärkeänä tavoitteena ja perustan luomisen onnistuneen. Toisaalta kuntakenttä nähtiin hyvin vaihtelevana ja tehtävät yhteiskunnallisen tilanteen vuoksi osittain epäselvänä. Tämä tuo epävarmuutta myös järjestöille ja 113-hankkeen vaikuttamismahdollisuuksia nähtiin osittain hankalana arvioida. Toisaalta kansalaisjärjestöjen toiminnan turvaaminen kunnissa sote-uudistuksen jälkeen nähtiin erittäin tärkeänä asiana.

Vuosilta 2019-2020 sähköisen loppupalautekyselyn mukaan: Yhteistyökumppanien edustajat arvioivat yhteistyötä viiden väittämän avulla, joista jokaista arvioitiin asteikolla 1-5 (1=Täysin eri mieltä, 5=Täysin samaa mieltä). Kyselyn perusteella kohderyhmä koki JärjestöSotehanke 113:n yhteistyön erittäin hyvänä.

Väittämät ja tulos:

- 113-yhteistyö on vastannut odotuksiani: 4,23
- 113- yhteistyötä tehdään avoimessa ilmapiirissä: 4,47
- Yhteistyökumppanien välillä on luottamusta 4,4
- 113- yhteistyön myöstä olemme oppineet uutta tai saaneet uusia ideoita tai näkökulmia 4,17
- 113-yhteistyöstä on ollut hyötyä molemmille osapuolille: 4,37

Parhaiten 113-hanke on onnistunut avoimen ja luottamuksellisen ilmapiirin luomisessa ja se on koettu järjestöille hyödylliseksi. Avoimista vastauksista nousi erityisesti yhteisen näkemyksen vieminen eteenpäin ja hankkeesta saatu apua ja tuki.

Toisessa kysymysosiossa selvitettiin kohderyhmän edustajien ajatuksia siitä, miten hyvin JärjestöSotehanke 113 oli onnistunut omissa tavoitteissaan. Yhteistyökumppanit arvioivat hankkeen päätavoitteiden saavuttamista neljän väittämän avulla, joista jokaista arvioitiin asteikolla 1-5 (1=Täysin eri mieltä, 5=Täysin samaa mieltä).

Päätavoitteet ja arvio onnistumisesta:

- 1) Järjestöjen vahvistunut rooli tärkeänä osana maakuntaa ja sote-palvelujärjestelmää: 4,0
- 2) Kansalaisjärjestötoiminnan turvatummat toimintaedellytykset kuntatasolla: 3,83

- 3) Sote-järjestöjen yhteinen osaavavaikuttamisyhteistyö ja suunnitelma entistä koordinoidummalle sotejärjestöjen vaikuttamis-yhteenliittymälle Varsinais-Suomessa: 4,07
4) Järjestöjen vahvistunut rooli kansalaisten äänenä ja erityistä apua tarvitsevien palvelunkäyttäjien rinnalla 3,62

Parhaiten 113-hanke oli onnistunut sote-järjestöjen yhteisen vaikuttamistyön vahvistamisessa ja järjestöjen roolin vahvistamisessa osana Varsinais-Suomen maakuntaa ja sen sote-palvelujärjestelmää. Vähiten pisteitä sai järjestöjen roolin vahvistaminen kohderyhmänsä äänenä. Avoimissa vastauksissa arvostettiin erityisesti hankkeen toimia järjestöjen roolin vahvistamisessa sote-valmistelussa. Toisaalta vastauksissa nousi myös huoli tulevaisuuden poliittisista päätöksistä ja järjestöjen tulevasta asemasta, kun hyvinvointialueet aloittavat toimintansa. Yksi vastaajista koki, ettei sote-valmistelijat tee järjestöjen kanssa yhteistyötä kuin juhlapuheissa. Kuntatason yhteistyötä kiiteltiin, mutta samalla kannettiin huolta kuntien taloustilanteesta ja niiden vaikutuksista tuleviin avustuksiin. Järjestöjen keskinäisen yhteistyön palautteissa kiiteltiin erityisesti sote-järjestöjen neuvottelukunnan perustamiseen liittyntä toimintaa. Kohderyhmän äänen vahvistamisessa nousi erityisesti Turun kaupungin kanssa tehtävä yhteistyön käynnistäminen korona-ajan huolien keräämisessä,

Avoimissa vastauksissa arvostettiin erityisesti hankkeen toimia järjestöjen roolin vahvistamisessa sote-valmistelussa. Toisaalta vastauksissa nousi myös huoli tulevaisuuden poliittisista päätöksistä ja järjestöjen tulevasta asemasta, kun hyvinvointialueet aloittavat toimintansa. Yksi vastaajista koki, ettei sote-valmistelijat tee järjestöjen kanssa yhteistyötä kuin juhlapuheissa.

Kuntatason yhteistyötä kiiteltiin, mutta samalla kannettiin huolta kuntien taloustilanteesta ja niiden vaikutuksista tuleviin avustuksiin. Järjestöjen keskinäisen yhteistyön palautteissa kiiteltiin erityisesti sote-järjestöjen neuvottelukunnan perustamiseen liittyntä toimintaa. Kohderyhmän äänen vahvistamisessa nousi erityisesti Turun kaupungin kanssa tehtävä yhteistyön käynnistäminen korona-ajan huolien keräämisessä,

Viimeisenä kysyttiin, miten merkityksellisenä 113-hankkeen toiminta on sote-järjestöjen aseman tai yhteistyön vahvistamisessa. Vastausten keskiarvo (arviointiasteikolla 1-5) oli 4,57. Avoimissa vastauksissa tuotiin esiin järjestöjen yhteisen äänen, tahtotilan ja näkyvyyden vahvistuminen.

Käytännön tulokset suhteessa tavoitteisiin

Järjestöjen vahvistunut rooli tärkeänä osana maakuntaa ja sote-palvelujärjestelmää

Vuoden 2017 toiminnan tuloksena maakunnan valmisteluorganisaatio muutti aiempaa päätöstään ja sote-järjestöt hyväksyttiin mukaan valmistelutyöhön 113-hankkeen kautta. 2017 loppuvuoden aikana sote-järjestöjen edustajia saatiin mukaan viiteen valmistelutyöryhmään. Valmisteluorganisaatio ymmärsi järjestöjen roolin merkityksen ja pyysi jopa järjestöjen oman check-listin valmistelutyön pohjaksi. Kyseinen tuotos valmistui maakunnan käyttöön maaliskuussa 2018 ja sitä hyödynnettiin myös Tuija Braxin järjestöselvityksen pohjana.

Vuoden 2018 toiminnan tuloksena sote-järjestöjen edustajat pääsivät seitsemään uuteen maakuntavalmistelun työryhmään. Maakuntavalmistelun hyte-työhön lisättiin myös oma järjestötyöryhmä, jonka toiminnasta vastasi 113-hanke. Työryhmä sai tärkeän aseman ja tehtävän kuvata sote-järjestöjen hyte-toiminta maakunnassa ja ottaa kantaa yhteistyöhön ja sen tarpeeseen niin kuntien kuin maakunnankin kanssa. Tärkeänä tuotoksena sote-järjestöjen hyte-kuvaus liitettiin osaksi Varsinais-Suomen järjestämisen käsikirjaa. Hyte-kuvaus on saanut myös valtakunnallista näkyvyyttä mm. STM:ssä ja Soste ry:ssä ja sitä on hyödynnetty myös muissa maakunnissa. Hyvä yhteistyö maakunnan vahvistui myös entisestään, kun maakunta pyysi työryhmältä esitystä

maakunnalliseksi malliksi ja rakenteeksi järjestöavustusten maksamiseen. (Tämä työ keskeytyi uudistuksen kaatuessa) 113-hanke teki koko vuoden erittäin tiivistä yhteistyötä maakunnan valmisteluorganisaation kanssa ja luottamus kasvoi entisestään.

2018 yhteistyö myös Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kanssa tiivistyi ja sote-järjestöjen toimintaa ja merkitystä on saatu näkyviin myös keskussairaalaissa. Varsinais-Suomen liiton tiekarttayhteistyö eteni ja 113-hanke oli siinä mukana vahvistamassa järjestöjen roolia tarvittavilta osin. 113-hanke järjesti vuoden aikana lukuisia tilaisuuksia, joissa sote-järjestöjen edustajat tapasivat toisiaan ja eri päättäjiä. Järjestöjen edustajat kokivat tilaisuudet tärkeinä verkostoitumisen ja muutosvalmiuden vahvistamisen foorumeina ja päättäjien ymmärrys sote-järjestöjen roolista ja asemasta vahvistui. Kaiken kaikkiaan järjestöjen keskinäinen yhteistyö vahvistui vuoden 2018 aikana ja tämä näyttäytyi ulospäin entistä vahvempana vaikuttajarintamana. Sote-järjestöt näyttäytyivät julkiselle sektorille jopa tavoiteltavana kumppanina ja 113-hankkeelle tuli pyyntöjä erilaisten uudenlaisten yhteistöiden käynnistämiseksi. Loppuvuodesta maakunnan muutosorganisaatio kutsui vielä kokoon oman organisaationsa ja Varsinais-Suomen liiton avainhenkilöt varmistaakseen järjestöyhteistyöhön tarvittavan työnjaon ja vahvistaakseen näin samalla yhteistyötä 113-hankkeen kanssa.

2019 Sote-uudistuksen kaatuminen lamaannutti hetkeksi Varsinais-Suomen maakunnallisen yhteistyön. Nopeasti kuitenkin löytyi kaikilta tahto jatkaa yhteistyötä ja löytää uusia tapoja jatkaa pienistä resursseista huolimatta. Maakunnallisista työryhmistä ainoastaan hyte-työryhmä ja sen alainen järjestötyöryhmä jatkoi keväällä toimintaansa, muiden työn juurruttamista on jatkettu muuten.

Varsinais-Suomessa valmistelutyötä on sillattu vahvasti yhteistyönä lakisäätöisen maakunnallisen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämissuunnitelman kautta.

Vuoden 2019 toiminnan tuloksena 113-hankkeen toiminnan tuloksena maakunnan järjestämissuunnitelmaan kirjattiin sote-järjestöjen yhteistyön vahvistamisen kuntien kanssa. Tätä työtä on tarkoitus jatkaa myöhemmin laajentamalla tässä luotuja ja kuvattuja asioita koko maakunnan oman järjestöyhteistyön vahvistamiseksi.

Varsinais-Suomen liitto teki maku- ja sote-uudistuksen kaatumisen jälkeen keväällä päätöksen ottaa oman organisaationsa alle suunnitellun maakunnallisen järjestöneuvottelukunnan. Toiminta käynnistyi MYR-toimielimen alle ja sai nimekseen järjestöjaosto. Järjestöjaoston toiminnaksi on suunniteltu mm. seutukunnallisia aluefoorumeja, joissa 113-hankkeella olisi rooli mm. kaikkien järjestöjen hyte-yhteistyö toiminnan vahvistajana.

Vuoden 2020 toiminnan tuloksena Varsinais-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisasiakirjoihin liitettiin hankkeen johdolla kuvattu maakunnallinen järjestöystävällisen kunnan toimintamalli, jonka jälkeen suunnitelmaan lisättiin kuvattavaksi järjestöystävällisen hyvinvointialueen toimintamalli. Sote-valmistelun ja sote-järjestöjen hankkeessa luotua yhteistyömallia vakiinnutettiin ja mm. valmistelutyöryhmiin saatiin useita uusia järjestöedustajia. Vuoden 2020 lopussa kymmenessä eri sote-valmistelutyöryhmässä toimi kaikkiaan 22 hankkeen kautta nimettyä järjestöedustajaa. Loppuvuonna 2020 varmistettiin myös sote-järjestöjen virallinen rooli valmistelukumppanina myös tulevaisuudessa, kun sote-järjestöjen vaikuttamismaandatti siirrettiin uudelle sote-järjestöjen neuvottelukunnalle.

Kansalaisjärjestötoiminnan turvatummat toimintaedellytykset kuntatasolla:

Varsinais-Suomessa on 27 kuntaa, muutamia terveyskuntayhtymiä ja yksi yhteistoiminta-alue. Vaikuttamistyön haasteena oli, ettei kuntien järjestöyhteistyöstä ja sen muodoista tai järjestöavustamisesta ollut olemassa mitään kerättyä dataa.

Vuonna 2017 työ aloitettiin keräämällä tietoa suoraan kunnista ja näin saatiin ensimmäinen selvitys kuntien järjestöavustamisesta. Selvityksen tärkeä tulos oli, että myös kunnissa huomattiin, miten hajallaan ja epäselvää heidän omakin tiedonkeruu asiasta oli ja että suurimmalla osalla ei ollut järjestöyhteistyöhön nimettyä henkilöä. Tällä perusteltiin jatkoyhteistyön merkitystä kuntatoimijoille.

Vuonna 2018 kuntayhteistyötä jatkettiin kokoamalla kunnista mahdollisia hyvän järjestöyhteistyön malleja. Työn aikana tuli selväksi, että malli on kuvattuna ainoastaan yhdessä kaupungissa, asiaa oli pohdittu vain muutamassa kunnassa ja muissa kunnissa työtavat ja toiminta liittyivät yksittäisten työntekijöiden toimintatapoihin tai vanhaan historiaan. V. 2018 perustettiin valmisteluorganisaation avulla maakunnallinen kuntien hyte-koordinaattori-verkosto ja pääsimme mukaan yhteistyöhön juuri nimettyjen koordinaattorien perehdyttämiseen. Sote-järjestöjen hyte-kuvauksen avulla saimme esiteltäviä kuntien hyte-koordinaattoreille sote-järjestöjen toiminnan laajuuden ja toiminnan tuloksena kuntien hyte-koordinaattorit toivoivat 113-hankkeelta yhteistä kehittämissyhteistyötä kuntien järjestöyhteistyömallin kehittämiseksi tulevaan.

Vuonna 2019 Varsinais-Suomessa valmistelutyötä on sillattu vahvasti yhteistyönä lakisääteisen maakunnallisen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämissuunnitelman kautta. 113-hankkeen suurin tulos oli, kun saimme suunnitelman omaksi sisältöalueeksi sote-järjestöjen yhteistyön vahvistamisen kuntien kanssa. 113-hanke nimetään kumppanina suunnitelmassa ja työssä pohjana käytetään hankkeen avulla luotuja malleja, mm. järjestöjen hyte-kuvausta. JärjestöSotehanke 113 sai loppuvuodesta 2019 viralliseksi tehtäväksi Varsinais-Suomen kuntien hyvän järjestöyhteistyön mallin kuvaamisen.

Vuonna 2020 kuntien hyte-koordinaattorien työtä kartoitettiin ja järjestöystävällisen kunnan toimintamallissa otettiin kantaa hyte-koordinaattorien resurssien lisäämiseksi. Hankkeen alussa kunnissa oli 5 järjestöyhteistyöstä vastaavaa työntekijää ja 2020 lopussa 27 kunnassa oli väh. hyte-koordinaattori, jolle ainakin osittain kuuluu järjestöyhteistyö. Kartoituskyselyssä selvitettiin myös järjestöavustusten tilannetta, joka ei ollut heikentynyt kuin muutaman kunnan osalta. Järjestöystävällisen kunnan toimintamalli tuki tavoitteen saavuttamista. Yhteistyötä tehtiin kuntien hyte-koordinaattorien kanssa ja neljä kuntaa kehitti omaa yhteistyötä pilotoimalla järjestöyhteistyön mallia. Vuonna 2020 järjestettiin myös kuntaedustajien ja sote-järjestöjen yhteisiä keskustelutilaisuuksia, joiden tarkoituksena oli tehdä hyte-yhteistyön vaikutuksia näkyviksi ja näin varmistaa kuntien järjestöavustusten jatkuvuutta myös tulevaisuudessa. Palautteiden mukaan tilaisuudet olivat vaikuttavia ja vahvistivat tavoitteen saavuttamista.

2017-2019: Varsinais-Suomen sosiaali- ja terveysalan järjestöjen lisääntynyt yhteistyö ja muutosvalmius, 2020: Sote-järjestöjen yhteinen osaava vaikuttamisyhteistyö ja suunnitelma entistä koordinoidummalle sotejärjestöjen vaikuttamisyhteenliittymälle /yhteenliittymille Varsinais-Suomessa.

Vuosi 2017 aloitettiin kaikkien toiminta-alueen yhteisellä starttiristeilyllä, jossa saimme kootuksi kohderyhmämme tarpeet ja toiveet hankkeelle, käsityksen sote-järjestöjen tilanteesta Varsinais-Suomessa sekä tärkeimmistä vaikuttamistyön painopisteistä. Starttiristeilyn tiedotuksen tarkoituksena oli myös sote-järjestöjen yhteystietojen keruu yhteistyöverkoston käynnistämiseksi. Yhteystietoja oli hankkeen aloituksessa tiedossa vain muutama kymmentä ja vuoden vaiheesta reilu 100. Hankkeen ensimmäisen syyskausi käytettiin lukuisten tilaisuuksien ja tapaamisten järjestämiseen hanketiedon levittämiseksi ja sote-järjestökohderyhmän tavoittamiseksi.

Vuonna 2018 keskityttiin järjestöyhteistyössä vahvaan sote-tiedonjakoon ja järjestöjen oman osaamisen vahvistamiseen. Vaikka tilaisuuksia oli paljon, osallistuivat sote-järjestöjen edustajat erittäin runsaslukuisesti ja aktiivisesti. Keskinäisen yhteistyön vahvistuminen, keskinäinen luottamus, järjestöjen aktiivisuus ja ulospäin näkyvä yhtenäisyys ovatkin vuoden 2018

merkittävimpiä tuloksia. Myös mukana olevan verkoston koko kasvoi, vuoden 2018 lopulla hankkeen yhteystietolistoilla oli jo 400 toimijaa.

Vuonna 2019 Sote-järjestöjen keskinäinen yhteistyö toimi myös vahvasti, toimijat olivat erittäin sitoutuneita yhteiseen kehittämiseen ja osallistuivat aktiivisesti toimintaan, kyselyihin yms. Kevään järjestökyselyissä nousi vahvimmin esiin sote-järjestöjen keskinäisen yhteistyön ja verkostojen laajentumisen merkitys. Vaikka 113-hankkeen varsinainen tarkoitus olikin keskittyä sote-järjestöjen sote-uudistukseen valmistautumiseen, näytti sote-järjestöjen vastauksista nousevan erittäin tärkeänä myös sote-järjestöjen yhteisen näkemyksen vahvistuminen ja koordinoitun yhteistyön merkitys. Varsinais-Suomen sote-järjestöjen yhteinen tahtotila oli, että vaikuttamisyhteistyötä on tärkeää jatkaa koordinoitusti myös hankekauden jälkeen ja 113-hanketta toivotaan suunnittelutyön vetäjäksi. Syksyllä 2019 hanke järjesti nejä seutukunnallista työpajaa, joissa koottiin sote-järjestöjen toiveet ja ideat yhteistoiminnaksi 113-hankekauden jälkeiseksi ajaksi vuodesta 2021 eteenpäin. Työpajat toimivat samalla 113-hankkeen toiminnan juurruttamistoimintana. Verkostomme yhteystietolistamme kasvaa edelleen, vuonna 2019 määrä nousi ensimmäisen kerran yli 500:n.

Vuonna 2020 STEA:n avustuksesta väheni 1/4, jolloin tilaisuuksia vähennettiin. Korona toi omat haasteensa. Yleisistä muutosvalmius-tilaisuuksista luovuttiin ja toiminta keskittyi yhteisen hyte-vaikuttamisäänänen vahvistamiseen. Sote-järjestöjen tahto oli, että vaikuttamista jatketaan koordinoitusti. Vuodelle 2021 perustettiin yhteistyössä sote-järjestöjen neuvottelukunta, sille luotiin raamit ja yhteinen mandaatti edustaa sote-järjestöjä tulevan hyvinvointialueen yhteistyössä. Neuvottelukunta toimii virallisen sote-muutoksen valmistelun kumppanina, TulSote-ohjelman ja rakennerahoitushankkeen ohryssa sekä vastaa järjestöedustajien koordinoinnista sote-muutos-työryhmiin.

Järjestöjen vahvistunut rooli kansalaisten äänenä ja erityistä apua tai tukea tarvitsevien palvelunkäyttäjien rinnalla

Vuonna 2017 toimintaa aloitettiin etsimällä vaikuttamisfoorumia, joissa nostaa esiin esiin sote-järjestöjen roolia kansalaisten äänenä. Maakuntaan perustettiin hyte-työryhmän alainen osallisuusryhmä, johon 113-hanke sai kaksi edustajaa. Työryhmä aloitti syksyllä maakunnan järjestämisen käsikirjaan liitettävää osallisuuden ja esteettömyyden työkirjaa, jonka sisällön kehittämisessä 113-hanke toimi aktiivisesti. Hanke kokosi myös sote-järjestöiltä hyviä tapoja lisätä osallisuutta (esim. asiakasraadit) ja jakoi niitä eteenpäin. Tiedossa ei vielä ole, onko tämä lisännyt tällaista toimintaa järjestöihin.

Vuoden 2018 hanketoiminnan avulla saimme käynnistettyä kehittämissyhteistyön Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriin kokemusasiantuntija- ja asiakasraatitoiminnan kanssa. 113-hanke on keskustellut muutamaa otteeseen sairaanhoitopiiriin kanssa myös mahdollisesta OLKA-toiminnan käynnistämistä, mutta vielä emme ole saaneet myönteistä päätöstä. 113-hanke toimi myös aktiivisesti I&O-kärkihanke Kompassin ohjausryhmässä ja varmisti sote-järjestön toiminnan näkymisen myös keskitetystä palveluohjauksessa. Sote-järjestöjen toiminnan merkitys ymmärrettiin ja se on tärkeä osana palveluohjauksen kehittämisessä, käytännön tietojen keruussa on vielä kehitettävää. Maakunnan valmisteluorganisaation työryhmissä pääsi hankkeen avulla aloittamaan useita sote-järjestöjen edustajia ja heidän avullaan saatiin korostettua asemaamme juuri heikoimmassa asemassa kansalaisten äänenä. Maakunnan osallisuustyöryhmän osallisuuden ja esteettömyyden käsikirja valmistui vaikuttamistyökaluksi niin maakunnan kuin sote-järjestöjenkin käyttöön. Maakunnan osallisuusyhteistyön tuloksena Turun kaupunki lähti kanssamme pilotointiyhteistyöhön ja loppuvuodesta perustettiin 113-hankkeen tuella uusi esteettömyysraati, jossa esteettömyysasioista kiinnostuneet ihmiset ja esim. monenlaisia esteitä omassa elämässä kohtaavat vammaiset ihmiset toimivat asiantuntijoina.

Vuonna 2019 Sairaanhoidopiiri ja Turun kaupunki perustivat keväällä 2019 uuden yhteisen kokemusasiantuntijatoiminnan työryhmän ja 113-hanke pääsi mukaan kehittämistyöhön sote-järjestöjen edustajana ja asiakkaan äänen vahvistajana

Vuonna 2020 toiminnassa oli haasteita. Hankebudjetin muututtua ja korona-rajoitusten vuoksi jäi jo alkanutta toimintaa kesken tai siirtyi, mm. sairaalan järjestömessut ja kokemusasiantuntijatoiminnan koulutukset. Hanke pystyi kuitenkin vahvistamaan järjestöjen näkyvyyttä asiakasäänen tuottajina. Toisaalta hankkeen rinnalle syntyi uutta, kun Turku antoi erillisen korona-avustuksen, jonka avulla kerätään hiljaisia signaaleja ja huolen aiheita koronan aikana. Tämä ei olisi onnistunut ilman hankeyhteistyötä.

KOHDERYHMIEN TAVOITTAMINEN, MITKÄ TEKIJÄT VAIKUTTIVAT?

Hankeyhteistyö käynnistyi aktiivisesti jo suunnitteluvaiheessa ja yhdisti eri kohderyhmien sote-järjestöjen edustajia. Hanke organisoitui lasten/lapsiperheiden, työikäisten ja ikäihmisten järjestöihin osaprojekteihin ja jokaisen vastuujärjestöksi löytyi osaava ja laajat verkostot omaava kumppani. Näin hanke sai heti käyttöönsä laajat yhteistyöverkostot niin järjestöistä kuin näiden kumppaneista esim. julkiselta sektorilta.

Maakuntamme haaste hankkeen alussa oli sote-järjestöjen järjestäytymättömyys kokonaisuutena, jolloin viestintään kiinnitettiin alusta asti erityistä huomiota eri kanavilla. Viestintä saikin erityisesti kehuja hankkeen loppuarvioinnissa niin kohderyhmältä kuin yhteistyökumppaneiltakin.

Hankkeen viestintälistalle sai ilmoittautua kuka vain ja sitä mainostettiin aktiivisesti. Hanke viesti kotisivuilla, uutiskirjein, sähköpostein ja eri tilaisuuksissa. Se toimi aktiivisesti myös somessa, jossa yleisten Facebook- ja Twitter-tilien lisäksi se ylläpiti mm. Varsinais-Suomen sote-järjestöjen suljettua keskusteluryhmää. Viestinnän menetelminä hyödynnettiin tekstimuotoisen viestinnän lisäksi mm videoita.

Hanke toimi aktiivisesti myös median suuntaan ja tarjosi joka vuosi artikkeleita, mielipidekirjoituksia yms. ja saikin toivomaansa näkyvyyttä. Huomiota kiinnitettiin viestinnän saavutettavuuteen ja työntekijät olivat tavoitettavissa myös puhelimitse ja etäyhteyksin. Ruotsinkielistä kohderyhmää palveltiin muutaman tilaisuuden lisäksi tarvittaessa henkilökohtaisesti. Työntekijät tekivät hankeviestintää myös omilla some-tileillään.

Tärkeä tekijä kohderyhmän tavoittamisessa oli yhteistyö järjestöjen ja järjestöjen yhteisjärjestöjen kanssa, joilla oli tärkeä rooli viestintäyhteistyössä ja kohderyhmän tavoittamisessa. Kaiken kaikkiaan hyvä yhteistyö järjestöjen kanssa varmisti kohderyhmän riittävän saavuttamisen, kun järjestöt viestivät toinen toisilleen hankkeen toiminnasta ja innostivat osallistumaan.

Huomiota kiinnitettiin myös maakunnalliseen tavoitettavuuteen ja tilaisuuksia järjestettiin vuosittain useammassa seutukunnassa. Tilaisuuksia ja viestinnän toimintaa arvioitiin säännöllisesti palautteiden avulla ja sitä kehitettiin joustavasti toiveiden mukaan. Näin varmistettiin kohderyhmän mahdollisuudet ja motivaatio osallistua toimintaan. Lisäksi hanke vieraili omien tilaisuuksiensa lisäksi vuosittain kymmenissä eri tilaisuuksissa ja foorumeissa esittelemässä toimintaansa ja tuotoksia sekä tekemässä tavoitteiden mukaista vaikuttamista.

Hankeella oli virallinen asema edustaa sote-järjestöjä sote-valmisteluun liittyvässä yhteistyössä. Tämä asema mahdollisti hankkeen toiminnasta kertomisen myös julkisen sektorin viestinnässä, jossa hanke saikin hyvin näkyvyyttä. Tämä vahvisti osaltaan hankkeen asemaa ja vakuuttavuutta, josta oli varmasti hyötyä kohderyhmän tavoittamisessa.

Viimeisenä toimintavuonna tavoitettua kohderyhmää on selvästi vähemmän. Määrä on kuitenkin ihan toimintasuunnitelman mukainen. Toiminnassa keskityttiin erityisesti toiminnan juurruttamiseen, tehtyjen toimintamallien kirjaamiseen, luotujen yhteistyömuotojen

vakiinnuttamiseen ja sote-valmistelun avainhenkilöiden henkilökohtaisiin kontakteihin järjestöjen yhteistyöroolin vakiinnuttamiseksi hankekauden jälkeen.

TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMINEN, MITKÄ TEKIJÄT VAIKUTTIVAT?

Hanketta tehtiin laajalla rintamalla jo hakemuksen kirjoittamisvaiheessa, mikä sitoutti laajaa järjestökenttää. Toteuttaminen myös kolmen eri järjestön voimin, jossa useampi osa-aikainen työntekijä oli tässä hankkeessa voimavara, sillä jokainen osahanke ja työntekijä toi omat erikoisosaamisensa yhteiseen pöytään. Kaikki hankkeessa toimivat vastuujärjestöt ovat kokeneita hanketoimijoita, joilla oli valmiudet toteuttavat tavoitteellista hanketoimintaa.

Hanketyöntekijöiden valmiit hyvät verkostot järjestö-, virkamies- ja päättäjämäämassä mahdollistivat nopean aloittamiseen ja tärkeimmän tavoitteen eli luottamuksen, rakentamisen kaikkien välillä. Hanketyöntekijät olivat sopivasti heterogeeninen ryhmä, jossa eri verkostot ja osaaminen täydensivät hyvin toisiaan. Hyvällä pohjalla oli helpompaa saavuttaa rakentavaa ja tehokasta yhteistyötä. Hanketyöntekijöitä vastuutettiin kohderyhmäjärjestöjen vastuujärjestöjen lisäksi myös päätavoitteiden tasojen mukaan maakunta/kunta/järjestö/yksilö/viestintä -osoiden vastuuhenkilöiksi, joka osaltaan sitoutti kaikkia myös hankekokonaisuuden yhteiseen tulokselliseen toimintaan.

Alusta asti pyrittiin vastaamaan ongelmaan, ettei julkinen puoli pystynyt tehokkaaseen yhteistyöhön liian monen rinnakkaisen järjestötoimijan kanssa. Kun oli liian monta toimijaa, ei virkamies tiedä mikä on oikea taho lähestyä ja koko järjestöyhteistyö voi jäädä rakentamatta. Hanke otti alusta asti sote-järjestöjen yhteisellä mandaatilla kokonaisvastuun järjestöjen yhtenäisestä äänestä ja haki yhteisille linjauksille järjestökentän tuen.

Kriittinen kohta oli, miten tämän roolin vetäminen onnistui esimerkiksi edustajien valitsemisessa eri työryhmiin, kun kaikki halukkaat eivät millään voi päästä edustamaan haluamaansa paikkoihin. Jako tehtiin avoimesti tietyin kriteerein, työryhmissä olevien edustajien yhteystiedot olivat kootusti kotisivuilla, he olivat järjestökentän tavoitettavissa ja heiltä tuli myös uutiskirjeisiin sisältöä.

Hanke on selvästi onnistunut hoitamaan tämän kaikkien puhuvana päänä toimimisen hyvin, sillä viimeisessä luottamuksen mittauksessa (70 vastausta) asteikolla 1–5 tuli keskiarvoksi 4,4.

Työntekijät pysyivät koko hankkeen aikana samana ja heidän keskinäisen kommunikaationsa vahvistamiseksi ja yhteisen päämäärän saavuttamiseksi on tehty systemaattisesti töitä. Avuksi tässä olivat selkeät yhteistyökumppaneiden kanssa päätetyt raamit ja tavoitteet, joiden ympärillä on tehty myös luovempia ratkaisuja. Rajaamisella on keskitytty alun perin järjestöjen kanssa yhdessä sovittuihin päätavoitteisiin ulkopuolisten moninaisista odotuksista riippumatta.

Muutkin hankkeen sopimukselliset yhteistyökumppanit ovat koko hankkeen aikana olleet vahvasti sitoutuneita toimintaan ja hankkeen tavoitteisiin ja ovat antaneet paljon resursseja yhteiseen käyttöön.

MITÄ HANKKEEN AIKANA OPITTIIN?

Hankkeen loppua kohti oivallettiin yhä kirukkaammin, että yhteistyön onnistuminen ja sitoutumisen syy on ollut, ettei valmista mallia tarjottu ylhäältä vaan kaikki rakennettiin yhdessä ja avoimesti. Aito yhdessä tekeminen on osoittautunut todella vaikuttavaksi, sillä yksikin säröääni voisi pilata tuloksen. Ymmärrys siitä, että hanketyöntekijöiden kyky rakentaa luottamusta eri suuntiin on kaikessa yhteistyössä välttämätöntä, vahvistui koko hankkeen aikana.

Hankkeen toiminnan avoimuus ja yhteisistä tavoitteista ja sovitusta toimintatavoista kiinni pitäminen on ollut ensi arvoisen tärkeää luottamuksen säilyttämiseksi. Suuri ilon aihe on ollut myös kumppanien sitoutuminen yhdessä sovittuihin toimintalinjoihin. Muutaman kerran haasteita on tullut silloin, kun jonkin kohderyhmänä tai kumppanina olleen järjestön toiveet tai oma etu ovat olleet ristiriidassa hankkeelle sovittujen toimintalinjojen kanssa. Silloin hanketyöntekijöille ovat olleet tueksi selkeästi sovitut pelisäännöt, hankkeessa noudatettavat arvot ja yhdessä sovitut suunnitelmat toiminnalle.

Hankkeelle on vuosien aikana esitetty toiveita ja odotuksia paljosta muustakin järjestöjen toiminnan kehittämisestä, yhteistyön luomisesta ja kehittämisestä, kuin mitä hankkeen toiminnan tarkoituksena on sen tavoitteiden mukaan ollut. Tällöin on ollut hyvä, kun rajauksessa on voinut tukeutua yhdessä järjestöjen kanssa sovittuihin tavoitteisiin ja toimintasuunnitelmiin. Näitä on ollut tärkeä säännöllisesti nostaa esille ja vahvistaa sote-järjestöjen yhteistyöstä ja hankkeen perustehtävästä.

Hanke on ollut mielenkiintoinen myös ikäryhmittäin toimivien järjestöjen näkökulmasta. 1. Lapsi- ja lapsiperhe- järjestöt ovat Varsinais-Suomessa hyvin järjestäytyneet ja keskinäiset yhteistyö ja vaikuttamisverkostot ovat vahvat. 2. Työikäisten järjestöt taas olivat hankkeen alkaessa hyvin erillään, toisistaan tietämättömiäkin ja yhteistyö oli hyvin satunnaista. Hanke loi uusia yhteyksiä laajan ja hajanaisen työikäisten parissa toimivan mielenterveys- ja päihdejärjestökentän välille ja loi siten hyvän yhteistyöpohjan. Tarvetta olisi pysyväälle rakenteelle, joka voisi ajaa jatkossakin työikäisten parissa toimivan laajan järjestökentän asioita. 3. Ikäihmisten järjestöt tekevät keskenään hyvää yhteistyötä eri foorumeissa, mutta tarvetta olisi koordinoidummalle vaikuttamisyhteistyölle. Nämä erot järjestäytymisessä näkyivät selvästi koko hankkeen ajan ja vaikuttivat paljon hankkeelle esitettyihin toiveisiin.

Järjestöjen kohderyhmien ja toimijoiden erilaisuus korostui myös hankeviestinnän ja verkostoitumisen toimintatavoissa ja työkaluissa. Lasten ja lapsiperheiden suuret ammattimaisesti toimivat järjestöt toivoivat hankkeen tilaisuuksilta ja toiminnalta tehokkuutta, moderneja sähköisiä työkaluja ja erityisasiantuntijuutta tukevaa ”kovaa” tietoa. Samaan aikaan esim. vapaaehtoisvetoiset ikäihmisten järjestöt toivoivat henkilökohtaista palvelua mm puhelimitse, perinteisiä rauhallisia keskustelullisia tapaamisia ja perustietoa järjestöjen toiminnan kehittämiseksi. Tarpeiden näin suuri erilaisuus tuli osittain yllätyksenä.

Hanketyöntekijät oppivat paljon toisiltaan, mikä oli tulosta siitä, että heillä oli niin erilaiset taustat ja vahvuudet. Uusi näkövinkkeli usealle hanketyöntekijälle oli esimerkiksi, kuinka tärkeää on luoda kontakteja myös poliittisiin päättäjiin. Järjestelmällisen hankehallinnon systemaattisuus ja käytännön toteuttaminen oli taas joillekin hyödyllinen oppimisprosessi.

Uutta oppimista tapahtui myös käytännön eteen tuomista tilanteista, mm. Zoomin ja muiden etäkokousvälineiden käyttöönotto antoi myös uusia ulottuvuuksia tekemiseen. Erilaisista kohderyhmistä johtuen saavutettavuuskriteerit ovat tulleet tutuksi uudella tavalla ja eri teknisistä ratkaisuista on opittu paljon. Joidenkin pienten kuntien olematon sote-järjestöjen tuntemus yllätti aluksi.

TOIMINNAN VAKIINNUTTAMINEN HANKKEEN JÄLKEEN

Kiinnittyminen Tulevaisuuden sote-keskusohjelmaan/sote-valmisteluun

Tulevaisuuden Sote-keskus-ohjelman hankesuunnitelmaan on kirjattu mm:
”Toimenpidekokonaisuuksittain käydään läpi yhteistyötarpeita ja -mahdollisuuksia alueen järjestökentän kanssa. Tässä hyödynnetään yhteistyörakenteita, joita alueelle on kehitetty yhdessä

Varsinais-Suomen JärjestöSotehanke 113:n kanssa.” Käytännössä hankkeen loputtua yhteistyöstä ja sen rakenteista jatkuvat mm.

Sote-järjestöjen virallisen vaikuttamisedustuksen mandaatti sote-valmistelussa siirtyy syksyllä perustetulle Varsinais-Suomen sote-järjestöjen neuvottelukunnalle. Neuvottelukunta on hyväksytty kumppaniksi myös julkisen sektorin puolelta. Neuvottelukunnan puheenjohtaja toimii sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämissuunnitelman/Tulevaisuuden sote-keskusohjelman/rakennerahoitus-hankkeen ohjausryhmässä järjestöjen edustajana.

Sote-järjestöjen edustaja ja hänen vetämänsä *järjestöprojektiryhmä* jatkaa maakunnallisessa hyte-työryhmässä, tehtävänä järjestöjen ja hyvinvointialueen yhteistyön suunnittelu, kehittäminen ja kuvaaminen osana virallista sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämissuunnitelmaa vuoden 2021 aikana.

Sote-järjestöedustajien nimeäminen ja koordinointi sote-valmistelun/järjestämissuunnitelman palvelujen sisältöjä suunnitteleviin työryhmiin siirtyy sote-järjestöjen neuvottelukunnalle. Työryhmissä jatkaa v 2021 kaikki 22 hankkeen nimeämää järjestöedustajaa.

Varsinais-Suomen Tulevaisuuden Sote-keskusohjelman toisena hyte-kärkenä on Arkeen voimaa-toimintamallin juurruttaminen koko maakuntaan. Hanke on käynnistänyt yhteistyön järjestöjen roolin vahvistamisessa myös tässä ja sote-järjestöjen neuvottelukunta ja Arkeen voimaa-koordinaattori tulevat sopimaan käytännöistä tarkemmin helmikuussa 2021.

Tuotoksista Varsinais-Suomen sote-järjestöjen hyte-toiminnan kuvaus sekä maakunnallinen yhteinen järjestöystävällisen kunnan toimintamalli on liitetty Varsinais-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon *järjestämissuunnitelman asiakirjoiksi ja työkaluiksi*.

Kunta-järjestö-yhteistyön kehittäminen

Maakunnallinen yhteinen järjestöystävällisen kunnan toimintamallin kuvauksen juurtumista ja käyttöönottoa on vahvistettu koko prosessin ajan yhteisellä tekemisellä.

1. Valmiit materiaalit siirretty kuntien hyte-koordinaattorien käyttöön. Mallia käsitelty kahdesti heidän maakunnallisessa verkostossaan ja näin vahvistettu juurruttamista. Kuntien hyte-koordinaattorien verkostoon voidaan osallistua ja vaikuttaa edelleen maakunnallisen hyte-työryhmän jäsenyyden kautta. Mainittakoon myös, että mm. Turku on ottanut mallin jo yhteisen kuvaamisen lisäksi muutenkin kehittämistyökalukseen ja kysyy nyt vuodenvaihteessa järjestöiltä kerrokantasi-palvelussa kehittämis ehdotuksia yhteistyöhön järjestöystävällisen mallimme mukaisesti. Tulosten perusteella jatkokehitetään kaupungin yhteistyötä järjestöjen kanssa.
2. Valmiit materiaalit siirretty sote-järjestöjen käyttöön ja niitä on esitelty useassa foorumissa loppuvuoden aikana (mm. Maakuntaliiton järjestöfoorumi). Malli siirretty myös osaksi maakuntaliiton järjestöjen tiekarttaa. Lisäksi sekä mallin luominen että varsinainen malli kuvattu Innokylään juurtumisen ja levittämisen mahdollistamiseksi.

Sote-järjestöjen yhteinen kuntavaikuttaminen siirtyy sote-järjestöjen neuvottelukunnalle. Vuoden 2021 toimintasuunnitelmaan sovittu mm. yhteinen kannanotto/lausuntopyyntö Varsinais-Suomen kunnille järjestöavustuksiin liittyen. Tässä apuna käytetään mm järjestöystävällisen kunnan toimintamallia ja sen tarkistuslistaa.

Sote-järjestöjen keskinäinen vaikuttamisyhteistyö

Sote-järjestöjen virallisen vaikuttamisedustuksen mandaatti sote-valmistelussa siirtyy syksyllä perustetulle Varsinais-Suomen sote-järjestöjen neuvottelukunnalle. Sote-järjestöjen yhdessä toivoma vaikuttamistyön yhteenliittymä on hankkeen aikana perustettu ja sille on sovittu yhteiset

tavoitteet, tehtävät ja raamit toimia. Hanke järjesti myös juuri valitun neuvottelukunnalle ensi vuoden toimintaa valmistelevan kokouksen, jossa tehtiin jo alustavaa aikataulua ja toimintasuunnitelmaa. Neuvottelukunnalle on suunniteltu ensi vuodelle neljä virallista kokousta, yksi kaikille yleinen järjestöfoorumi sekä neuvottelukunnan ja virallisissa sote-valmistelutyöryhmissä järjestöjä edustavien henkilöiden yhteistyökokous. Hankkeen ohjausryhmä on linjannut, että hankkeen vuodelle 2021 siirtyvää avustusresurssia käytetään erityisesti neuvottelukunnan aloituksen ja sen viestinnän tukeen sekä vaikuttamistyöhön julkisen sektorin järjestöavustusten säilyttämiseksi. Neuvottelukunnan viestintätyökaluiksi tullaan tavalla tai toisella ensi vuoden aikana siirtämään mm. hankkeen yhteystietolistat, some-profiilit ja suljettu sote-järjestöjen keskusteluryhmä.

Maakunnallisen hyte-työryhmän järjestöprojektiryhmän tehtävänä vuonna 2021 on järjestöystävällisen hyvinvointialueen toimintamallin luominen ja kuvaaminen. Pohjana käytetään järjestöystävällisen kunnan toimintamallia ja sote-järjestöjen hyte-toimintojen kuvausta. Projektiryhmään kuuluu yhteensä 12 sote-järjestöjen edustajaa, uuden tehtävän aloituskokous oli joulukuussa 2020 hankkeen kutsumana. Projektiryhmä jatkaa siis toimintaansa koko vuoden 2021 tiiviissä yhteistyössä muiden sote-järjestöjen kanssa. Yhteistyössä hyödynnetään mm. hankkeelta neuvottelukunnalle siirtyvää viestintäosoitteistoa, jonka avulla osallistaa järjestökenttää.

Järjestöjen rooli asiakkaan äänenä vahvistajana

Kokemusasiantuntijatoiminnan kehittäminen ja vahvistaminen jatkuu sairaanhoitopiiriin ja Turun perustamassa *kokemusasiantuntija-työryhmässä*, jossa myös sote-järjestöjen edustaja jatkaa. Myös *seutukunnallinen esteettömyysraati* jatkaa toimintaansa.

Maakunnallisen hyte-työryhmän osallisuustyöryhmä jatkaa myös toimintaansa ja sote-järjestöjen edustaja jatkaa siinä. Työryhmän tarkemmat tehtävät osallisuuden vahvistamiseksi varmistuvat alkuvuoden 2021 aikana.

Hankkeen avulla käynnistynyt rinnakkaistoiminta *Turun järjestöt 113* jatkaa myös korona-ajan toimintaansa Turun kaupungin avustuksen turvin. Toiminnan tarkoituksena on nimenomaan järjestöjen kohderyhmien äänen ja hiljaisten signaalien välittäminen kaupungille ja ratkaisujen löytäminen yhdessä vaikeisiin tilanteisiin korona-aikana.

Yhteistä vaikuttamistyötä jatkaa lasten- ja lapsiperheiden järjestöjen osalta Varsinais-Suomen lastensuojelujärjestöt ry. Työikäisten ja ikäihmisten järjestöjen osalta on jatkossakin tarve koordinoitulle yhteistyölle. Ikäihmisten järjestöt pyrkivätkin vahvistamaan yhteistyötään yhteisellä hankehaulla vuodelle 2021: tavoitteena mm. vahvistaa ikäihmisten järjestöjen yhteistyötä ja näkyvyyttä TulSote-ohjelman ja rakennerahoitushankkeen kanssa ikäihmisten keskitetyssä palveluohjauksessa ja sen kehittämisessä, koordinoita ja kehittää Turun kaupungin ikäihmisten sote-keskus-pilotin järjestöyhteistyötä, vahvistaa ikäihmisten järjestöjen keskinäistä vaikuttamisyhteistyötä ja saada järjestöjen kohderyhmät mukaan ikäihmisten sote-keskuksen ja maakunnallisen keskitetyn palveluohjauksen kehittämiseen.